

Brüssel, 27. veebruar 2019
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2017/0332(COD)

6876/1/19
REV 1

ENV 221
SAN 110
CONSOM 83
CODEC 527

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	6374/19
Komisjoni dok nr:	5846/18 - COM(2017) 753 final + ADD 1
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv olmevee kvaliteedi kohta (uuesti sõnastatud) – Üldine lähenemisviis

I. SISSEJUHATUS

1. veebruaril 2018 võttis komisjon vastu uuesti sõnastatud ettepaneku seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga olmevee kvaliteedi kohta¹ (nn joogivee direktiiv).
- Kõnealuse uuesti sõnastamise ettepaneku eesmärk on vee kvaliteedistandardite ajakohastamine, riskipõhise käsitlemise kasutuselevõtt vee seirel, vee kvaliteedi kohta käiva teabe ning tarbijatele vee kvaliteedi ja veeteenuste kohta esitatava teabe parandamine, joogiveega kokkupuutuvate materjalide standardite ühtlustamine ning vee kättesaadavuse parandamine.

¹ 5846/18 + ADD 1 – ADD 5.

3. Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse ettepaneku kohta vastu 11. juulil 2018. Regioonide Komitee võttis oma arvamuse ettepaneku kohta vastu 16. mail 2018.
4. Euroopa Parlamendi täiskogu võttis komisjoni ettepanekusse tehtavad muudatusettepanekud vastu oma 23. oktoobri 2018. aasta istungil (poolt oli 300, vastu 98 liiget ning 274 jäi erapooletuks).

II. TÖÖ NÕUKOGUS

5. Komisjon esitas 13. veebruaril 2018 seadusandliku ettepaneku ja sellega kaasneva mõjuhindangu keskkonna töörühmale. Keskkonna töörühmas toimus veel mitme koosoleku käigus sisuline arutelu ettepaneku ja selle mõjuhindangu teemal. Tuvastati kaks teemat, mille puhul on vaja nõukogu poliitilisi suuniseid: joogiveega kokkupuutuvad materjalid ja juurdepääs veele. Nõukogu (keskkond) pidas 25. juunil 2018 ettepaneku kahe peamise küsimuse üle poliitilise mõttevahetuse.
6. Arutelud jätkusid ekspertide tasandil ja Rumeenia eesistumisperioodil tehti märkimisväärseid edusamme; eesistujariik esitas uuesti sõnastatud ettepaneku mitme osa kohta tasakaalustatud kompromissid, eelkõige seoses toidukäitlemisettevõtjate, veeohutuse riskipõhise käsitlemise, avalikkuse teavitamise ja I–IV lisadega. Mõned liikmesriigid jäid uuesti sõnastatud ettepaneku mitme sätte suhtes siiski ettevaatlikule seisukohale.
7. Eesistujariik pidas 12. ja 13. veebruaril 2019 delegatsioonidega kahepoolseid kohtumisi, et teha kindlaks liikmesriikide kõige pakilisemad mured ja need piirid, millest nad üle ei lähe. Seda arvesse võttes koostas eesistujariik kompromiss teksti² ja esitas selle aruteluks alaliste esindajate komiteele (COREPER).

² 6374/19.

8. COREPER vaatas eesistujariigi kompromissteksti läbi 22. veebruaril 2019. Pärast COREPERis toimunud arutelu nõustus eesistujariik tegema muudatusi I lisa B osas (plii väärtus ja märkus), I lisa C osas ja II lisa A osas (*Clostridium perfringens* ja soomaatiliste kolifaagide märkused) ning III lisa A osa punktis g (*Legionella*). Lisaks nõustus eesistujariik veel mõningate keeleliste parandustega, et muuta tekst selgemaks.
9. COREPERis toimunud arutelud näitasid samuti, et 5. märtsil toimuval keskkonnanõukogu istungil toetatakse üldises lähenemisviisis kokkuleppimist ulatuslikult ning et eesistujariigi kompromisstekst on üldiselt hea alus nõukogus toimuvaks aruteluks. Kuid COREPERi koosolekul väljendasid mõned delegatsioonid siiski muret seoses uuesti sõnastatud ettepaneku kahe peamise teemaga.

III. PÕHIPROBLEEMID

Joogiveega kokkupuutuvad materjalid

10. Komisjoni uuesti sõnastatud ettepanekus soovitakse joogiveega kokkupuutuvate materjalide kontrollimeetodid ühtlustada ehitustoodete määruhes kehtestatud standarditega. Ehitustoodete määruse alusel antakse standardimisvolitus, millega määratakse kindlaks tehnilised kirjeldused ja kontrollimeetodid joogiveega kokkupuutuvate toodete hügieeni- ja ohutusnõuete järgimiseks.

11. 25. juunil 2018 keskkonnanõukogus toimunud arutelul väljendasid ministrid toetust teistsugusele lähenemisviisile ning soovitasid hoopis kehtestada hügieeninõuded joogiveedirektiivis endas. Seetõttu esitas rühm liikmesriike ettepaneku teksti, mille kohaselt kehtestatakse joogiveega kokkupuutuvate materjalide minimaalsed hügieeninõuded joogiveedirektiivi rakendusaktide kaudu. Nendes rakendusaktides kehtestatakse:

- materjalide valmistamisel kasutada lubatud lähteainete või koostiste Euroopa positiivsed nimekirjad;
- nimetatud ainete või koostiste katsete ja heakskiitmise ühtne metoodika;
- valmismaterjalide katsete ja heakskiitmiste menetlused ja meetodid;
- taotluste esitamise menetlus lähteainete ja koostiste Euroopa positiivsetesse nimekirjadesse lisamiseks või sealt eemaldamiseks;
- joogiveega kokkupuutuvate toodete märgistus, millel näidatakse vastavust joogiveedirektiiviga.

12. Joogiveega kokkupuutuvaid materjale käsitlevad artiklid eesistujariigi kompromisstekstis tuginevad suures osas nendele liikmesriikide ettepanekutele. COREPERis toetas eesistujariigi kompromissteksti suur osa liikmesriike. Kuid mõned liikmesriigid, kes ei ole sellise lähenemisviisiga harjunud, väljendasid muret selle rakendamise võimalike tagajärgede üle ning soovisid ettepaneku analüüsimiseks rohkem aega. Komisjon tõstis selle lähenemisviisiga seoses samuti esile mitu murekohta.

Vee kättesaadavus

13. Vee parema kättesaadavuse sätted tulenevad Euroopa kodanikualgatusel „Right2Water“. Komisjoni uuesti sõnastatud ettepanekuga kehtestatakse liikmesriikidele kaks uut kohustust: 1) parandada joogivee kättesaadavust ja edendada selle kasutamist ning 2) võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada joogivee kättesaadavus haavatavate ja tõrjutud rühmade jaoks.
14. 25. juunil 2018 keskkonnanõukogus toimunud arutelul oldi üldiselt üksmeelel selle põhimõtte suhtes, et vee kättesaadavust tuleks parandada, kuid liikmesriigid näevad selle saavutamise viise erinevalt. Ühest küljest tõstatasid mõned liikmesriigid küsimuse, kas vee kättesaadavuse tagamise kohustust on sobiv reguleerida üsna tehnilise õigusaktiga, mille eesmärk on kontrollida joogivee kvaliteedistandarditest kinnipidamist. Teisest küljest toonitasid teised liikmesriigid, kui tähtis on vastata Euroopa kodanikualgatusel, lisades joogiveedirektiivi sätted vee kättesaadavuse kohta.
15. COREPERis toimunud arutelud on näidanud, et väga tõenäoliselt kiidavad liikmesriigid vee kättesaadavust käsitleva eesistujariigi ettepaneku heaks, sest sellega on suudetud leida tasakaal delegatsioonide erinevate seisukohtade vahel, pakkudes liikmesriikidele vajalikul määral paindlikkust, et võtta vastu meetmed, mis vastavad nende geograafilistele, sotsiaalsetele ja kultuurilistele oludele, järgides täiel määral subsidiaarsuse põhimõtet.

IV. KOKKUVÕTE

16. Kuna kahes põhiküsimuses peetud arutelud COREPERis näitasid, et kompromisstekstiga saavutati õrn tasakaal, mis võib olla vastuvõetav suurele osale delegatsioonidest, otsustas eesistujariik oma kompromissettepaneku teksti samaks jätta ja teha üksnes mõned keelelised parandused.

17. Eesistujariigi muudetud kompromisstekst on esitatud käesoleva märkuse lisas. Muudatused võrreldes eelmise versiooniga on **paksus kirjas ja allajoonitud**, väljajätmised on tähistatud allajoonitud nurksulgudega [...] ning muudatused võrreldes komisjoni algse ettepanekuga on **paksus kirjas** ja väljajätmised on märgitud nurksulgudega [...].
18. Nõukogu kutsutakse üles käsitlema tuvastatud mureküsimusi, et saavutada kokkulepe käesoleva märkuse lisas esitatud üldise lähenemisviisi suhtes. Üldine lähenemisviis on nõukogu volitus seadusandliku tavamenetluse raames toimuvateks tulevasteks läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga.
-

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
olmevee kvaliteedi kohta (uuesti sõnastatud)**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁴,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivi 98/83/EÜ⁵ on korduvalt oluliselt muudetud⁶. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

⁵ Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).

⁶ Vt V lisa.

- (2) Direktiiviga 98/83/EÜ sätestati õigusraamistik, millega kaitstakse inimeste tervist olmevee mis tahes saastatusest tuleneva kahjuliku mõju eest, tagades olmevee tervislikkuse ja puhtuse. Käesoleva direktiivi eesmärk peaks olema sama. Selleks on tarvis liidu tasandil ette näha miinimumnõuded, millele nimetatud vesi peab vastama. Liikmesriigid peaksid võtma vajalikud meetmed tagamaks, et olmevees ei esine mikroorganisme, parasiite ega aineid, mis võivad teatavatel juhtudel kujutada ohtu inimeste tervisele, ning et vesi vastab kõnealustele miinimumnõuetele.
- (3) Käesoleva direktiivi kohaldamisalast on tarvis välja jätta looduslikud mineraalveed ja raviotstarbelised veed, kuna seda liiki veed on hõlmatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/54/EÜ⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/83/EÜ⁸. Direktiivis 2009/54/EÜ käsitletakse nii looduslikke mineraalvesi kui ka allikavesi, kuid käesoleva direktiivi kohaldamisalast tuleks välja jätta üksnes looduslikud mineraalveed. Direktiivi 2009/54/EÜ artikli 9 lõike 4 kolmanda lõigu kohaselt peaksid allikaveed vastama käesoleva direktiivi sätetele **ning mikrobioloogiliste nõuete osalt peaks allikavesi vastama direktiivi 2009/54/EÜ artikli 5 sätetele**. Pudelitesse või mahutitesse villitud ja müümiseks või toidu tootmiseks, valmistamiseks või töötlemiseks ette nähtud olmevesi peaks vastama käesoleva direktiivi sätetele kuni nõuetele vastavuse kohani (st kraanini) ning pärast seda tuleks sellist vett, **kui see on mõeldud inimestele tarvitamiseks või mille puhul põhjendatult eeldatakse, et seda tarvitavad inimesed**, pidada toiduks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002⁹ artikli 2 teisele lõigule.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/54/EÜ loodusliku mineraalvee kasutamise ja turustamise kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 164, 26.6.2009, lk 45).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toiduainete õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Lisaks võidakse toidukäitlejad, kellel on oma veeallikas ja kes kasutavad seda konkreetsetel ärilistel eesmärkidel, vabastada käesoleva direktiivi sätete kohaldamisest, kui nad järgivad asjaomaseid ohuanalüüsiga seotud kohustusi ja kriitiliste kontrollpunktide põhimõtet ning asjaomastes liidu toidualastes õigusaktides sätestatud parandusmeetmeid. Toidukäitlejad, kellel on oma veeallikas ning kes tegutsevad veekäitlejatena, peaksid järgima käesoleva direktiivi sätteid samamoodi nagu teised veekäitlejad.

- (4) Õigust veele käsitleva Euroopa kodanikualgatuse („Right2Water“) järeldustest¹⁰ lähtuvalt korraldati kogu liitu hõlmav avalik konsultatsioon ning komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) raames direktiivi 98/83/EÜ hindamine¹¹. Selle tulemusena selgus, et direktiivi 98/83/EÜ teatavaid sätteid tuleb ajakohastada. Kindlaks määrati neli täiustamist vajavat valdkonda, nimelt kvaliteedipõhiste parameetrite väärtuste loetelu, riskipõhise käsitlemise vähene kasutamine, tarbijate teavitamist käsitlevad ebatäpsed sätted ning olmeveega kokkupuutuvate materjalide heakskiitmise süsteemide lahknevused. Lisaks määratleti Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ raames selge probleemina asjaolu, et osal elanikkonnast, eelkõige tõrjutud rühmadel, puudub juurdepääs olmeveele, mille tagamine on ÜRO 2030. aasta tegevuskava kestliku arengu 6. eesmärgi kohaselt võetud kohustus. Samuti tehti kindlaks, et veeleketest, mis tulenevad veetaristu hooldamisse ja uuendamisse tehtavate investeeringute vähesusest, teatakse üldiselt vähe ning sellele juhiti tähelepanu ka Euroopa Kontrollikoja eriaruandes veetaristu kohta¹².

¹⁰ COM(2014) 177 (final).

¹¹ SWD(2016) 428 (final).

¹² Kontrollikoja eriaruanne SR 12/2017: „*Joogiveedirektiivi rakendamine: vee kvaliteet ja kättesaadavus Bulgaarias, Ungaris ja Rumeenias on paranenud, kuid vajadus investeeringute järele on endiselt märkimisväärne*“.

- (5) Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Euroopa piirkondlik büroo korraldas direktiiviga 98/83/EÜ kehtestatud parameetrite ja parameetrite väärtuste üksikasjaliku läbivaatamise, et teha kindlaks, kas neid on vaja kohandada tehnika ja teaduse arenguga. Läbivaatamise¹³ tulemuste kohaselt tuleks kontrollida soolestiku patogeene ja *Legionella* bakterit, lisada tuleks kuus keemilist parameetrit või parameetrirühma ning ettevaatusprintsiiibil põhinevate võrdlusaluste kehtestamist tuleks kaaluda kolme endokriinfunktsiooni kahjustava esindava ühendi puhul. **Need kolm endokriinfunktsiooni kahjustavat ühendit tuleks lisada uude jälgimisnimekirjade mehhanismi, et teostada nende üle seiret seoses nende võimaliku esinemisega olmevees. [...] Nelja uue parameetri puhul kuuest tuleks viimastest teaduslikest arvamustest ja ettevaatusprintsiiibist lähtudes kehtestada WHO ettepanekuga võrreldes rangemad parameetrite väärtused, mille järgimine on siiski teostatav. Ühe uue parameetri puhul vähendati esindavate ainete arvu ning kohandati väärtust. Plii puhul soovitas WHO jääda kehtiva parameetri väärtuse juurde, kuid märkis, et pliisisaldus peaks olema võimalikult väike [...].Seetõttu jäeti see väärtus samaks ja sellega kaasnevad vähendamismeetmed, mis võivad toetada soovitusliku madalama väärtuse saavutamist 15 aasta jooksul.[...] WHO tegeleb endiselt kroomisisalduse piirnормi läbivaatamisega; seega tuleks [...] enne väärtuse rangemaks muutmist kohaldada 15-aastast üleminekuperioodi.**
- (6) Samuti soovitas WHO kolme parameetri väärtuse rangust vähendada ja viis parameetrit loetelust välja jätta. **Kõiki kõnealuseid muudatusi ei peeta siiski vajalikuks, sest komisjoni direktiiviga (EL) 2015/1787¹⁴ kasutusele võetud riskipõhine käsitus võimaldab veekäitlejatel jätta teatavatel tingimustel parameeter seirega hõlmatud parameetrite loetelust välja. Töötlemismeetodid kõnealuste parameetrite väärtuste saavutamiseks on juba kasutusele võetud.**

¹³ WHO Euroopa piirkondliku büroo joogivee parameetrite alane koostööprojekt „Support to the revision of Annex I Council Directive 98/83/EC on the quality of water intended for human consumption (Drinking Water Directive) Recommendation“, 11. september 2017.

¹⁴ Komisjoni 6. oktoobri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1787, millega muudetakse nõukogu direktiivi 98/83/EÜ (olmevee kvaliteedi kohta) II ja III lisa (ELT L 260, 7.10.2015, lk 6).

- (6a) **Parameetrite väärtused põhinevad olemasolevatel teaduslikel andmetel ja ettevaatusprintsiiibil ning kõnealused väärtused on valitud tagamaks, et olmevett oleks võimalik turvaliselt kasutada kogu elu, ning need tagavad seega tervisekaitse kõrge taseme.**
- (6b) **Tuleks saavutada tasakaal nii mikrobioloogiliste kui keemiliste ohtude vältimises ning sel eesmärgil, parameetrite väärtuste edaspidist muutmist silmas pidades, tuleks olmevee suhtes kohaldatavate parameetrite väärtuse kehtestamisel tugineda tervisekaitsenõuetele ning riskianalüüsi meetodile.**
- (7) Kui see on vajalik inimeste tervise kaitsmiseks nende territooriumil, peaksid liikmesriigid olema kohustatud kehtestama I lisas nimetatata täiendavate parameetrite väärtused.
- (7a) **Ohutu olmevesi ei tähenda mitte üksnes seda, et selles puuduvad kahjulikud mikroorganismid ja ained, vaid ka seda, et see sisaldab teatavas koguses looduslikke mineraale ja keemilisi elemente, pidades silmas et demineraliseeritud vee või sellise vee, mis sisaldab väga vähe keemilisi elemente nagu kaltsium ja magneesium, pikaajaline tarbimine võib inimeste tervist kahjustada. Teatav kogus selliseid mineraale on hädavajalik ka tagamaks, et vesi ei oleks agressiivne ega söövitav, ning selleks, et parandada vee maitset. Võiks kaaluda nimetatud mineraalide miinimumsisalduse kehtestamist pehmendatud või demineraliseeritud vee puhul, võttes arvesse kohalikke tingimusi.**

(8) Direktiivis 98/83/EÜ on ennetavaid ohutuse kavandamise ja riskipõhise käsitlemise elemente võetud arvesse piiratud määral. Riskipõhise käsitlemise esimesed elemendid võeti kasutusele juba 2015. aastal direktiiviga (EL) 2015/1787, millega muudeti direktiivi 98/83/EÜ, et võimaldada liikmesriikidele erandite tegemist kehtestatud seireprogrammide, tingimusel et korraldatakse usaldusväärne riskide hindamine, mis võib põhineda WHO suunistel joogivee kvaliteedi kohta¹⁵. Need suunised, millega kehtestatakse veeohutuskavadel põhinev lähenemisviis, **sealhulgas väikestele kogukondadele**,¹⁶ koos standardiga EN 15975-2, milles käsitletakse joogiveevarustuse kindlust, on rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtted, millel olmevee tootmine, varustus, seire ja parameetrite analüüs põhineb. Kõnealused suunised tuleks käesolevas direktiivis säilitada. Selleks, et nende põhimõtete kohaldamine ei piirduks seirega, et kasutada aega ja ressursse oluliste riskidega tegelemisele ning kulutõhusate meetmete võtmisele seoses reostusallikaga ja vältida asjasse mittepuutuvate probleemidega seotud analüüse ja jõupingutusi, on asjakohane võtta kasutusele **veeohutuse** täielik riskipõhine käsitus, **mis hõlmab** kogu veevarustusahelat, **alates valgalast**, veevõtust, [...] **töötlemisest, säilitamisest, jaotamisest kuni nõuetele vastavuse kohani**. Kõnealune käsitus peaks koosnema kolmest osast: esiteks [...] **valgala(de) veevõtukohtadega** seotud ohtude hindamisest (**valgala(de) veevõtukohtade riskihindamine ja riskijuhtimine**) vastavalt WHO suunistele ja veeohutuskavasid käsitlevale käsiraamatule¹⁷; teiseks veekäitleja võimalusest kohandada seiret vastavalt peamistele riskidele ja võtta vajalikke meetmeid **veevarustusahelas alates veevõtust, vee töötlemisest, säilitamisest kuni jaotamiseni kindlaks tehtud riskide juhtimiseks** ([...]veevarustussüsteemi riskihindamine ja **riskijuhtimine**); ning kolmandaks [...] hindamisest, milles käsitletakse kinnistustisestest jaotussüsteemidest tulenevaid võimalikke riske (nt *Legionella* bakter või plii) (**kinnistustisese jaotussüsteemiga seotud riskihindamine ja riskijuhtimine**). Hindamisprotsessid tuleks regulaarselt läbi vaadata muu hulgas sellistele ohtudele reageerimiseks, mis tulenevad kliimaga seotud äärmuslikest ilmastikunähtustest, teadaolevatest inimtegevuse muutustest

¹⁵ Guidelines for drinking water quality, Fourth Edition, World Health Organisation, 2011
http://www.who.int/water_sanitation_health/publications/2011/dwq_guidelines/en/index.html.

¹⁶ http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0004/243787/Water-safety-plan-Eng.pdf;
[https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75145/9789241548427_eng.pdf;](https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75145/9789241548427_eng.pdf;jsessionid=2F74141084126319713559E5F4E854C2?sequence=1)
[jsessionid=2F74141084126319713559E5F4E854C2?sequence=1](https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/75145/9789241548427_eng.pdf;jsessionid=2F74141084126319713559E5F4E854C2?sequence=1)

¹⁷ Water Safety Plan Manual: step-by-step risk management for drinking water suppliers, World Health Organisation, 2009,
http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/75141/1/9789241562638_eng.pdf.

veevõtupiirkonnas või veeallikaga seotud juhtumitest. Riskipõhise käsitlusega tagatakse pidev teabevahetus pädevate asutuste ja veekäitlejate vahel.

Selleks et vähendada selliste veekäitlejate halduskoormust, kes tarnivad ööpäevas keskmiselt 10 m³ kuni 100 m³ vett või teenindavad 50 kuni 500 inimest, peaks liikmesriikidel olema võimalus vabastada neid veevarustuse riskihindamise esitamisest tingimusel, et toimub artikli 11 kohane korrapärane seire.

- (9) [...] **Valgala(de) veevõtukohta(de) riskihindamisel ja riskijuhtimisel** peaks eelkõige pöörama tähelepanu olmevee tootmiseks vajaliku töötlemistaseme vähendamisele, näiteks olmeveevõtuks kasutatavate veekogude saastumist põhjustavate survetegurite vähendamise abil. Selleks peaksid liikmesriigid [...] kirjeldama **valgala(de) veevõtukohta/kohti, tegema kindlaks ohud ja ohtlikud olukorrad, mis võivad vee kvaliteeti halvendada, nt nende valgala(de)ga seotud võimalikud saasteallikad ning, kui see on vajalik ohtude kindlaks tegemiseks, tegema** selliste saasteainete seiret, mida nad peavad oluliseks [...] (nt [...] nitraadid, pestitsiidid või ravimid, mis on kindlaks määratud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ¹⁸), nende loodusliku esinemise tõttu veevõtupiirkonnas (nt arseen) või veekäitlejatelt saadud teabe põhjal (nt toorvee konkreetse parameetri äkilise suurenemine). **Tuginedes valgala(de) veevõtukohta/kohtade riskihindamisele, tuleks olmevee kvaliteedi tagamiseks võtta haldusmeetmeid, et ennetada või kontrollida kindlaks tehtud riske. [...] Kui liikmesriik [...] leiab ohu ja ohtlike olukordade kindlakstegemise abil, et parameeter ei esine valgala(de) veevõtukohtades (näiteks seetõttu, et aine ei esine põhjavetes või pinnaveses), peaks see liikmesriik teavitama asjaomaseid veekäitlejaid ning ta võib neil lubada selle parameetri seiresagedust vähendada või eemaldada selle parameetri kontrollitavate parameetrite loetelust veevarustusrisi hindamata.**

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

- (10) [...] Direktiiviga 2000/60/EÜ on ette nähtud, et liikmesriigid peavad olmeveevõtuks kasutatavad veekogud kindlaks määrama, teostama nende üle seiret ning võtma vajalikud meetmed hoidmaks ära nende kvaliteedi halvenemist, et vähendada olmeveeks sobiva vee tootmiseks vajalike veepuhastustoimingute ulatust. Kohustuste dubleerimise ärahoidmiseks peaksid liikmesriigid **ohtude ja ohtlike olukordade kindlaks tegemisel** kasutama direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 7 ja 8 [...] **või muude asjakohaste liidu õigusaktide** kohase [...] **valgalasid esindava seire tulemusi. Kuid juhtudel, kui sellised seiretulemused ei ole kättesaadavad, tuleks sisse seada asjakohaste parameetrite, ainete või saasteainete seire, et aidata kirjeldada valgala(sid) ja hinnata võimalikke riske. Selline seire tuleks sisse seada kohalikku olukorda ja saasteallikaid arvesse võttes.**

- (11) Olmevee kvaliteedi hindamiseks kasutatavate parameetrite väärtused peavad olema täidetud kohas, kus olmevesi asjaomasele kasutajale kättesaadavaks tehakse. Samas võib olmevee kvaliteeti mõjutada kinnistusesine jaotussüsteem. WHO märgib, et liidus põhjustab kõigist veega levivatest patogeenidest suurimat tervisekahju *Legionella* bakter. See kandub edasi soojaveesüsteemide kaudu ja levib sissehingamisel, näiteks duši all pesemise käigus. Seega on bakteri levik selgelt seotud kinnistusesine jaotussüsteemiga. Ühepoolse kohustuse kehtestamine kõigi avalike ja eravalduste hõlmamiseks kõnealuse patogeeni seirega oleks ebamõistlikult kulukas ja seepärast on probleemiga tegelemiseks sobivam kinnistusesine jaotusega seotud riskihindamine. Lisaks võiks kinnistusesine jaotusega seotud riskihindamise raames hinnata võimalikke riske, mis tulenevad olmeveega kokku puutuvatest toodetest ja materjalidest. Seega peaks kinnistusesine jaotusega seotud riskihindamine hõlmama muu hulgas **liikmesriikide poolt kindlaks määratud** prioriteetsete valduste (**näiteks haiglad, tervishoiuasutused, lastehoiuasutused, koolid, haridusasutused, majutusasutused, restoranid, baarid, spordi- ja kaubanduskeskused, karistusasutused ja kämpingud**) seirele keskendumist, kinnistusesinest jaotussüsteemist ning sellega seotud toodetest ja materjalidest tulenevate riskide hindamist [...] ¹⁹[...] ²⁰[...]. Kõnealusest hindamisest lähtudes peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks muu hulgas, et rakendatakse asjakohaseid kontrolli- ja haldusmeetmeid (nt haiguspuhangute korral), mis on kooskõlas WHO suunistega, ²¹ ning et ainete migratsioon ehitustoodetest ei ohusta inimeste tervist. [...]

¹⁹ [...]

²⁰ [...]

²¹ "Legionella and the prevention of Legionellosis", World Health Organisation, 2007, http://www.who.int/water_sanitation_health/emerging/legionella.pdf

- (12) Töötlemise, seadmete ja materjalide kvaliteedi tagamist käsitlevate direktiivi 98/83/EÜ sätetega ei õnnestunud kõrvaldada siseturu takistusi seoses olmeveega kokku puutuvate ehitustoodete vaba ringlusega. Tooteid kiidetakse endiselt heaks riigi tasandil ning liikmesriikides kohaldatakse eri nõudeid. See teeb toodete kogu liidus turustamise tootjate jaoks keeruliseks ja kulukaks. Tehnilised tõkked on võimalik tulemuslikult kõrvaldada [...] juhul, **kui käesoleva direktiiviga** kehtestatakse olmeveega kokku puutuvate **materjalide jaoks** ühtsed **miinimumnõuded** [...] ²²[...].

²² [...]

(12a) Olmeveega kokku puutuvad materjalid võivad vee kvaliteeti mõjutada sellega, et potentsiaalselt kahjulikud ained migreeruvad vette, soodustades mikroobide teket või mõjutades vee lõhna, värvi või maitset. Direktiivi 98/83/EÜ hindamise tulemusel selgus, et töötlemise, seadmete ja materjalide kvaliteedi tagamist käsitlev artikkel lubas liigset õiguslikku paindlikkust, mille tagajärjel kujunesid kogu ELis erinevad riiklikud süsteemid olmeveega kokku puutuvate materjalide heakskiitmiseks. Seetõttu tuleks kehtestada täpsemad minimaalsed hügieeninõuded materjalidele, mida kavatsetakse kasutada olmevee võtmiseks, töötlemiseks või jaotamiseks uutes rajatistes või olemasolevates rajatistes remonditööde või ümberehituste puhul või uutes rajatistes tagamaks, et need ei sea otseselt või kaudselt ohtu inimeste tervist, ei mõjuta negatiivselt vee värvi, lõhna või maitset, ei soodusta mikroobide teket vees ega leostaks vette saasteaineid tasemel, mis on nende ette nähtud eesmärgi täitmiseks vajatust kõrgem.

Sel eesmärgil tuleks direktiivis kehtestada minimaalsed hügieeninõuded materjalidele, lähteainetele või koostistele, kehtestades selleks hindamismetoodika, Euroopa positiivsed nimekirjad, meetodid ja (haldus)menetlused lähteainete või koostiste lisamiseks positiivsetesse nimekirjadesse või nende läbivaatamiseks, ning valmismaterjalide hindamismetoodika.

Euroopa positiivsed nimekirjad on lähteainete või koostiste nimekirjad nende materjalitüübi alusel (orgaanilised, sideained, metallmaterjalid, emailid ning keraamilised või muud anorgaanilised materjalid), mida on lubatud kasutada materjalide tootmiseks, hõlmates vajaduse korral nende kasutustingimusi ja migratsiooni piirnorme. Lähteaine või koostise lisamiseks positiivsesse nimekirja on vaja teha lähteaine enda, asjakohaste lisandite ja eeldatavate reaktsioonide ja ettenähtud kasutamise korral tekkivate lagunemissaaduste riskihindamine. Riskihindamisel tuleks käsitleda toksilisust ja võimalikku migratsiooni halvimates eeldatavates kasutustingimustes. Valmismaterjali või -eseme ohutuse tagamiseks tuleb riskihindamise alusel antavas loas vajaduse korral sätestada lähteaine või koostise spetsifikatsioonid ning lähteaine, võimalike lisandite ja reaktsioonisaaduste või -komponentide kasutuspiirangud, koguselised piirangud või migratsiooni piirnormid.

Lähteained ja koostised, mida kasutatakse materjalide või esemete valmistamisel, võivad sisaldada lisandeid, mis tulenevad nende tootmise või ekstraheerimise protsessist. Sellised lisandid satuvad tahtmatult kokku teiste materjali tootmise või kasutamise käigus tahtmatult moodustunud ainetega (tahtmatult lisatud aine). Kui riskihindamise tulemused näitavad, et see on asjakohane, tuleb lähteaine lisandeid või reaktsioonisaadusi arvesse võtta ja vajaduse korral lisada need lähteaine spetsifikatsioonidesse.

Metallmaterjalid koosnevad legeerelementidest ja lisanditest. Need kiidetakse heaks kontrollitud ja heakskiidetud koostiste Euroopa positiivsesse nimekirja kandmisega. Koostised määratletakse legeerelementide sisalduse ja lisandite maksimaalse sisalduse alusel.

Selleks et aidata kaasa toodete nõuetele vastavuse kontrollimise ühtlustamisele käesoleva direktiivi nõuetega, võib komisjon taotleda Euroopa Standardikomiteelt (CEN) ühtlustatud katsestandardite ja tootestandardite koostamist. Euroopa positiivsete nimekirjade ajakohastamisel tagab komisjon ühilduvuse ühelt poolt käesoleva direktiivi ja teiselt poolt tooteid käsitlevate ELi õigusaktide alusel välja töötatud tootestandardite vahel.

Käesoleva direktiivi nõudeid tuleb tooteid reguleerivates õigusaktides, näiteks määruses (EL) nr 305/2011, arvesse võtta. Vastavalt sellistele õigusaktidele tuleb väljastada toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise sertifikaat. Komisjoni otsuses (2002/359/EÜ) nõutakse joogiveega kokkupuutuvate ehitustoodete puhul süsteemi 1+ kasutamist. Seda vastavustõendamise süsteemi tuleks kohaldada samuti teistele joogiveega kokkupuutuvatele toodetele.

Lisaks tuleks kõige hiljemalt [...] üheksa aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmist selle süsteemi toimimine läbi vaadata, et hinnata, kas inimeste tervise kaitse on kogu liidus tagatud ja kas olmeveega kokku puutuvate materjalide puhul on tagatud siseturu nõuetekohane toimimine. Lisaks tuleks hinnata, kas sellel teemal oleks tarvilik esitada veel mõni seadusandlik ettepanek, võttes eelkõige arvesse määruse (EL) nr 1935/2004 ja määruse (EL) nr 305/2011 hindamise tulemust.

(12a uus) Selleks et saavutada vee kõlblikkus olmeveena, võib toorvee töötlemisel kasutada veepuhastuskemikaale ja filtreerimisvahendeid. Kuid veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid võivad mõjutada joogivee ohutust. Seega peavad joogivee töötlemise ja desinfitseerimise protseduurid tagama tõhusate, turvaliste ja nõuetekohaselt käideldud veepuhastuskemikaalide ja filtreerimisvahendite kasutamise, et hoida ära negatiivne mõju tarbijate tervisele. Seoses sellega tuleb veepuhastuskemikaale ja filtreerimisvahendeid hinnata nende omaduste, hügieeninõuete ja puhtuse alusel ning neid ei tohiks kasutada rohkem kui see on hädavajalik, et hoida ära ohtu inimeste tervisele. Veepuhastuskemikaalid ei tohi soodustada mikroobide teket, välja arvatud kavatsuslikult (nt mikroobse denitrifikatsiooni soodustamiseks). Liikmesriigid peaksid kindlustama veepuhastuskemikaalide ja filtreerimisvahendite kvaliteedi tagamise, piiramata biotsiidide määruse (nr 528/2012) kohaldamist, ning kasutama võimaluse korral EN-standardeid.

On äärmiselt vajalik tagada, et iga joogiveega kokku puutuv turule lastud toode, samuti keemiliste reaktiivide ja filtreerimisvahendite konteinerid, kannaksid selgelt loetavat ja kustumatut märgistust, mis teavitab tarbijaid, veekäitlejaid, paigaldajaid, ametiasutusi ja reguleerivaid asutusi, et seda toodet tohib kasutada kokkupuutes joogiveega (vastavalt tingimustele, mis on kirjas sellega seotud loal).

- (12b) Selleks et vähendada olmevee võimalikku pliisisaldust, võib kinnistusesese jaotussüsteemi pliist valmistatud osad alati välja vahetada, kui see on majanduslikult ja tehniliselt teostatav, eelkõige kui remonditakse või ehitatakse ümber olemasolevaid rajatisi. Need osad võidakse asendada materjalidega, mis vastavad veega kokku puutuvate materjalide miinimumnõuetele, nagu see on sätestatud käesolevas direktiivis. Liikmesriigid võiksid selle protsessi kiirendamiseks kavandada meetmed olemasolevates kinnistuseses jaotussüsteemides pliist valmistatud osade välja vahetamiseks või võtta teisi asjakohaseid meetmeid, et suurendada teadlikkust kindlaks tehtud riskidest.
- (13) Iga liikmesriik peaks tagama seireprogrammide koostamise, et kontrollida olmevee vastavust käesoleva direktiivi nõuetele. Suurema osa käesoleva direktiivi kohasest seirest teevad veekäitlejad. Veekäitlejatele tuleks võimaldada teatavat paindlikkust seoses parameetritega, mille üle nad **veevarustussüsteemi** riskihindamisel **ja riskijuhtimisel** seiret teostavad. Kui parameetrit ei ilmne, peaks veekäitlejatel olema võimalik vähendada seire sagedust või loobuda asjaomase parameetri seirest täielikult. Veevarustussüsteemi riskihindamist tuleks kohaldada enamiku parameetrite puhul. Siiski tuleks rea põhiparameetrite suhtes alati kohaldada teatava miinimumsagedusega seiret. Käesolevas direktiivis sätestatakse seiresagedus eelkõige vastavuskontrolli eesmärgil ja operatiivseiret käsitlevaid sätteid on vähe. Veekäitlejate äranägemisel võib olla vajalik täiendav operatiivseire, et tagada vee nõuetekohane töötlemine. Sellega seoses võivad veekäitlejad juhendada WHO suunistest ja veeohutuskavasid käsitlevast käsiraamatust.

- (14) Riskipõhise käsitlemise peaksid [...] kasutusele võtma kõik veekäitlejad, sealhulgas väikesed veekäitlejad, arvestades et direktiivi 98/83/EÜ hindamise tulemusena selgus, et just viimastel esines riskipõhise käsitlemise rakendamisel puudusi, mis olid kohati seotud tarbetute seiretoimingute kulukusega. Riskipõhise käsitlemise rakendamisel tuleks arvesse võtta turvalisusega seotud küsimusi.
- (15) Käesoleva direktiiviga kehtestatud standarditele mittevastavuse korral peaks asjaomane liikmesriik viivitamata välja uurima selle põhjuse ning võtma niipea kui võimalik vajalikke parandusmeetmeid veekvaliteedi taastamiseks. Olukordades, kus veevarustus kujutab potentsiaalset ohtu inimeste tervisele, tuleks sellise veega varustamine keelata ja selle kasutamist piirata. [...] Kui olmevee kvaliteedi taastamiseks on vajalikud parandusmeetmed, eelistatakse vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 191 lõikele 2 meetmeid, mis likvideerivad probleemi põhjuse.

(15a) [...] Liikmesriikidel tuleks lubada teatud tingimustel jätkata käesolevast direktiivist erandite tegemist ning selleks on vaja ette näha sobilik raamistik kõnealuste erandite tegemiseks, tingimusel, et need ei kujuta potentsiaalset ohtu inimeste tervisele ning asjassepuutuva piirkonna olmeveevarustust ei ole muul viisil võimalik mõistlike vahenditega korraldada. Direktiivi 98/83/EÜ artikli 9 kohaselt liikmesriikidele tehtud erandeid, mis käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval endiselt kehtivad, tuleks [...] kohaldada kuni erandi kehtivuse lõpuni [...] ja pikendada vastavalt käesolevale direktiivile üksnes siis, kui teist erandit ei ole veel tehtud.

(16) [...] Vastavalt WHO soovitustele kutsus komisjon oma 2014. aasta vastuses Euroopa kodanikualgatusele „Right2Water“²³ liikmesriike üles tagama kõigile elanikele juurdepääsu minimaalsele veevarustusele. Samuti kohustus komisjon parandama „keskkonnapoliitika [...] kaudu jätkuvalt kogu elanikkonna juurdepääsu puhtale joogiveele“²⁴. See on kooskõlas ÜRO kestliku arengu 6. eesmärgiga ja sellega seotud sihiga „tagada kõikidele inimestele üldine ja õiglane juurdepääs ohutule ja taskukohasele joogiveele“. Euroopa Parlament nõudis resolutsioonis Euroopa kodanikualgatuse „Right2Water“ järelmeetmete kohta,²⁵ et „liikmesriigid peaksid pöörama erilist tähelepanu ühiskonna haavatavate rühmade vajadustele“²⁶. [...] ²⁷[...]

²³ COM(2014) 177 (final).

²⁴ COM(2014) 177 final, lk 12.

²⁵ P8_TA(2015)0294.

²⁶ P8_TA(2015)0294, punkt 62.

²⁷ [...]

- (17) Liit ja liikmesriigid on oma pädevuste piires võtnud endale kohustuse saavutada kestliku arengu eesmärgid, tunnistades samas, et kohustus jälgida kestliku arengu eesmärkide saavutamise suunas tehtud edusamme riiklikul, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil ja need läbi vaadata, lasub eelkõige liikmesriikidel. Mõned kestliku arengu eesmärgid, sealhulgas õigus veele, ei kuulu liidu keskkonnapoliitika ega sotsiaalpoliitika alla, mis on oma olemuselt piiratud ja täiendavad. Pidades küll silmas liidu pädevuse piire, on siiski asjakohane tagada, et liikmesriikide jätkuv pühendumus järgida õigust veele oleks kooskõlas käesoleva direktiiviga, austades samas subsidiaarsuse põhimõtet.

Seoses sellega teevad liikmesriigid praegu märkimisväärsed jõupingutusi, et juurdepääsu olmeveele parandada. Lisaks on UNECE veekonventsiooni vee ja tervise protokoll, mille osalised mitmed liikmesriigid on, ja WHO EURO eesmärk kaitsta inimeste tervist parema veemajanduse ja veega seotud haiguste vähendamise abil. Liikmesriigid võivad toetuda nimetatud protokollis raames koostatud juhenddokumentidele, et hinnata poliitilist tausta²⁸ ja olemasolevat olukorda seoses veele juurdepääsuga²⁹ ning määrata kindlaks vajalikud meetmed,³⁰ et parandada võrdset juurdepääsu kõigile.

²⁸ https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_6.html

²⁹ https://www.unece.org/env/water/publications/ece_mp.wh_8.html

³⁰ <https://www.unece.org/environmental-policy/conventions/water/envwaterpublicationspub/brochuresabout-the-protocol-on-water-and-health/2016/guidance-note-on-the-development-of-action-plans-to-ensure-equitable-access-to-water-and-sanitation/doc.html>

(18) [...] ³¹[...] ³²[...] ³³[...] ³⁴[...]

³¹ [...]
³² [...]
³³ [...]
³⁴ [...]

- (19) Seitsmendas keskkonnaalases tegevusprogrammis aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“³⁵ nõutakse, et üldsusele oleks riigi tasandil kättesaadav selge keskkonnateave. Direktiiviga 98/83/EÜ oli ette nähtud üksnes passiivne juurdepääs teabele, mis tähendab, et liikmesriigid pidid tagama ainult teabe kättesaadavuse. Kõnealust valdkonda käsitlevad sätted tuleks seega asendada, et tagada **vee kvaliteediga seotud** ajakohase teabe kerge kättesaadavus näiteks veebisaidi kaudu, mille linki aktiivselt levitatakse **või muude asjakohaste vahendite kaudu**. Ajakohane teave peaks [...] sisaldama **minimaalselt tarnitud vee hinda või kulu liitri või kuupmeetri kohta**, samuti seireprogrammide tulemusi, **kohaldatud veetöötlemis- ja desinfitseerimisviise, väärtuste ületamise korral teavet potentsiaalse ohu kohta inimeste tervisele, asjakohast teavet veevarustussüsteemi riskihindamise ja riskijuhtimise kohta, nõuandeid, kuidas vähendada veetarbimist ja kuidas hoida ära seisvast veest põhjustatud terviseriske**, kuid ka täiendavat teavet, mida üldsus võib kasulikuks pidada, näiteks teavet näitajate kohta (rauasisaldus, vee karedus, mineraalide sisaldus jne), millest sageli sõltub tarbijate hinnang kraaniveele. **Lisaks tuleks vastusena tarbijate huvile veega seotud küsimuste vastu anda neile taotluse korral juurdepääs kättesaadavatele varasematele seiretulemuste ja töötlemisviisidega seotud andmetele.** [...] Eeldatakse, et tarbijate parem teadlikkus ja suurem läbipaistvus aitab kasvatada elanike usaldust vee vastu, mida neile pakutakse. Prognooside kohaselt peaks usalduse kasvuga omakorda kaasnema kraanivee laialdasem kasutamine, mis aitaks vähendada plastprügi kogust ja kasvuhoonegaaside heidet ning avaldaks positiivset mõju kliimamuutuste leevendamisele ja keskkonnale üldiselt.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 171).

(20) [...]

(21) [...]

- (22) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ³⁶ eesmärk on tagada liikmesriikides Århusi konventsiooni kohane juurdepääsuõigus keskkonnateabele. Kõnealune direktiiv hõlmab ulatuslikke kohustusi, mis on seotud nii keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega kui ka sellise teabe aktiivse levitamisega. Ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ³⁷ kohaldamisala on lai ja hõlmab ruumiandmete, sealhulgas mitmesuguste keskkonnaküsimustega seotud andmekogumite jagamist. On oluline, et käesoleva direktiivi sätted, mis on seotud teabe kättesaadavuse ja andmevahetuslaste kokkulepetega, täiendaksid eelnimetatud direktiive ja ei looks eraldiseisvat õiguslikku süsteemi. Seega ei tohiks käesoleva direktiivi sätted, mis käsitlevad üldsuse teavitamist ja rakendamise seirega seotud teavet, piirata direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.
- (23) Direktiiviga 98/83/EÜ ei sätestatud väikeste veekäitlejate aruandluskohustusi. Selle probleemi lahendamiseks ning pidades silmas vajadust rakendamist ja vastavust käsitleva teabe järele, tuleks võtta kasutusele uus süsteem, mille kohaselt liikmesriigid peavad koostama, ajakohastama ning komisjonile ja Euroopa Keskkonnaametile kättesaadavaks tegema üksnes asjakohaseid andmeid, näiteks parameetrite väärtuste ületamise ja teatava tähtsusastmega juhtumite kohta. See peaks tagama, et halduskoormus jääb kõigi üksuste jaoks võimalikult väikeseks. Üldsuse juurdepääsu, aruandluse ja ametiasutuste vahelise andmevahetuse jaoks asjakohase taristu tagamiseks peaksid liikmesriigid andmenõuete kehtestamisel lähtuma direktiivist 2007/2/EÜ ja selle rakendusaktidest.

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

- (24) Liikmesriikide esitatud andmed on lisaks vastavuskontrollile hädavajalikud ka selleks, et komisjon saaks jälgida ja hinnata õigusaktide tulemuslikkust seoses püstitatud eesmärkide saavutamise, mis on aluseks õigusaktide edaspidisele hindamisele vastavalt Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe³⁸ punktile 22. Seda konteksti silmas pidades on vaja asjakohaseid andmeid, mis võimaldaks paremini hinnata direktiivi tõhusust, tulemuslikkust, asjakohasust ja ELi lisaväärtust, mistõttu on vaja tagada sobivad aruandlusmehhanismid, mida saaks samuti kasutada direktiivi tulevastel hindamistel.
- (25) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 22 kohaselt peaks komisjon tegema käesoleva direktiivi hindamise teatava ajavahemiku jooksul pärast selle ülevõtmiseks kehtestatud tähtpäeva. Hindamine peaks põhinema saadud kogemustel ja direktiivi rakendamise käigus kogutud andmetel, asjaomastel teadus-, analüütilistel ja epidemioloogilistel andmetel ning kõigil olemasolevatel WHO soovitusel.
- (26) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige on käesoleva direktiivi eesmärk edendada tervishoiu, üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kättesaadavuse, keskkonnakaitse ja tarbijakaitsega seotud põhimõtteid.

³⁸ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (27) **Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta inimeste tervist ja keskkonda.** Nagu Euroopa Kohus on korduvalt leidnud, oleks ELi toimimise lepingu artikli 288 kolmanda lõiguga direktiividele antud siduva mõjuga vastuolus, kui põhimõtteliselt välistataks võimalus, et puudutatud isikud võiksid nõuda direktiiviga kehtestatud kohustuste täitmist. See seisukoht kehtib iseäranis direktiivi suhtes, mille eesmärk on kaitsta inimeste tervist olmevee saastatuse kahjuliku mõju eest. [...] ³⁹[...] ⁴⁰[...]

³⁹ [...]

⁴⁰ [...]

- (28) Käesoleva direktiivi kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga ning [...] seirenõuete kindlaksmääramiseks **riskipõhise käsitluse kasutamiseks veeohutuse valdkonnas** tuleks komisjonile Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt delegeerida volitus muuta käesoleva direktiivi III lisa [...]. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. Lisaks on direktiivi 98/83/EÜ I lisa C osa märkuse 10 kohane radioaktiivsete ainete seiresageduse ja -meetodite kehtestamise nõue aegunud nõukogu direktiivi 2013/51/Euratom⁴¹ vastuvõtmise tõttu ning tuleks seega välja jätta. Direktiivi 98/83/EÜ III lisa A osa teise lõigu kohane kõnealuse direktiivi muutmist käsitlev volitus ei ole enam vajalik ja tuleks seega välja jätta.
- (29) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et ta saaks vastu võtta [...] liikmesriikide esitatava ja Euroopa Keskkonnaameti koostatava käesoleva direktiivi rakendamist käsitleva teabe vormi ja esitamisega seotud üksikasjad **ning samuti luua jälgimisnimekirjade mehhanismi**. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴².

⁴¹ Nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta direktiiv 2013/51/Euratom, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest (ELT L 296, 7.11.2013, lk 12).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

(30) Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/99/EÜ⁴³ sätestatud nõuete kohaldamist, peaksid liikmesriigid kehtestama eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi sätete rikkumise korral, ja tagama nende rakendamise. Karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

(30a) Selleks et veekäitlejatel oleks veevarustusrisi hindamist kohaldama hakates olemas kogu teave, tuleks uute parameetrite puhul kohaldada kolmeaastast üleminekuperioodi. See võimaldab liikmesriikidel kolme aasta jooksul pärast käesoleva direktiivi kohaldamiskuupäeva teha kindlaks ohud ja ohtlikud olukorrad ning edastada seega juba veekäitlejatele teavet uute parameetrite kohta ning hoida sellega ära veekäitlejate poolse ebavajaliku seire, kui selle esmase ohtude ja ohtlike olukordade kindlaks tegemise käigus leitakse, et seda parameetrit ei ole vaja jälgida. Veekäitlejad peaksid siiski nende esimese kolme aasta jooksul viima läbi veevarustusrisi hindamise (või kasutama juba olemasolevaid direktiivi (EL) 2015/1787 kohaselt läbi viidud riskihindamisi) nende parameetrite suhtes, mis kuulusid direktiivi 98/83/EÜ I lisa alla, võttes arvesse, et andmed nende parameetrite kohta on käesoleva direktiivi jõustumisel juba saadaval.

(31) Direktiiviga 2013/51/Euratom on ette nähtud olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete seire erikord. Seega ei peaks käesolevas direktiivis sätestama radioaktiivsusega seotud parameetrite väärtusi.

(32) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on inimeste tervise kaitse, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu (ELT L 328, 6.12.2008, lk 28).

- (33) Kohustus võtta käesolev direktiiv liikmesriigi õigusesse üle piirdub sätetega, mida on võrreldes varasemate direktiividega oluliselt muudetud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb varasematest direktiividest.
- (34) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide kohustusi, mis on seotud V lisa B osas nimetatud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaegadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesolev direktiiv käsitleb olmevee kvaliteeti.
2. Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta inimeste tervist olmevee mistahes saastatusest tulenevate kahjulike mõjude eest, tagades olmevee tervislikkuse ja puhtuse.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „olmevesi“ –
 - a) kogu vesi, algkujul või pärast töötlemist, mis on mõeldud joomiseks, keetmiseks, toiduvalmistamiseks [...] või muudeks olmeotstarveteks nii avalikes kui ka eravaldustes, olenemata päritolust ning sellest, kas see toimetatakse kätte jaotusvõrgu kaudu, antakse paakautost või on villitud pudelitesse **või mahutitesse, sealhulgas allikavesi**;
 - b) **kogu vesi, mida mistahes toidukäitlemisettevõtja kasutab inimtarbimiseks mõeldud toodete või ainete tootmiseks, töötlemiseks, säilitamiseks või turustamiseks, välja arvatud juhul, kui riigi pädevad asutused on veendunud, et vee kvaliteet ei saa mõjutada valmis toiduainete tervislikkust;**

2. „kinnistustisene jaotussüsteem“ – torustik, tarvikud ja seadmed, mis paigaldatakse nii avalikes kui ka eravaldustes üldjuhul inimtarbimiseks kasutatavate kraanide vahele ning jaotusvõrk, kuid üksnes juhul kui need ei kuulu veekäitleja vastutusalasse, kes tegutseb veekäitlejana vastavalt asjaomastele siseriiklikele õigusaktidele;
3. „veekäitleja“ – üksus, kes tarnib [...] olmevett;
4. _____ [...]
5. _____ [...]
6. „väga suur veekäitleja“ – veekäitleja, kes tarnib **keskmiselt** vähemalt **10 000 m³** ööpäevas või teenindab vähemalt 50 000 inimest;
7. „prioriteetsed valdused“ – liikmesriigi kindlaks määratud suured valdused, **eelkõige üldsuse kasutamiseks avatud suured valdused**, kus on palju kasutajaid, kes võivad kokku puutuda veega seotud riskidega [...];
- [...]
8. „toidukäitlemisettevõtja“ – toidukäitlemisettevõtja määruse 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) artikli 3 lõike 2 tähenduses;

9. „toidukäitleja“ – toidukäitleja määruse 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) artikli 3 lõike 3 tähenduses;
10. „oht“ – vees leiduv bioloogiline, keemiline, füüsikaline või radioloogiline mõjur või vee seisund, mis võib vee tarbimisel rahvatervist kahjustada;
11. „ohtlik olukord“ – olukord, mis põhjustab või mis ei hoia ära ohtu joogivee varustussüsteemile;
12. „risk“ – ohtliku olukorra tõenäosuse ja selle tagajärgede raskusastme summa, kui joogivee varustussüsteemis peaks esinema oht ja ohtlik olukord.

Artikkel 3

Erandid

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:
 - a) looduslike mineraalvete suhtes, mis on direktiivis 2009/54/EÜ osutatud vastutava asutuse poolt sellistena tunnustatud;
 - b) vee suhtes, mis on ravim direktiivi 2001/83/EÜ tähenduses.
2. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta:
 - a) vee, mis on ette nähtud üksnes otstarbeks, mille puhul pädevad asutused on veendunud, et vee kvaliteet asjassepuutuvate tarbijate tervist mingil viisil otseselt ega kaudselt ei mõjuta;

- b) olmevee, mis pärineb isiklikust veevarustusest jõudlusega keskmiselt kuni 10 m³ ööpäevas või mida kasutab kuni 50 inimest, välja arvatud juhul, kui selle veega varustamine toimub kommerts- või avalik-õigusliku tegevuse raames.
3. Liikmesriigid, kes on kasutanud lõike 2 punktis b nimetatud erandeid, tagavad asjassepuutuva elanikkonna teavitamise kõnealusest faktist ning mistahes meetmetest, mida on võimalik võtta inimeste tervise kaitseks olmevee mistahes viisil saastamisest tingitud kahjuliku mõju eest. Lisaks antakse asjassepuutuvale elanikkonnale viivitamata asjakohast nõu, kui kõnealuse vee kvaliteedi tõttu tekib võimalik ettenähtav oht inimeste tervisele.
4. **Liikmesriigid võivad vabastada toidukäitlejad käesoleva direktiivi sätete kohaldamisest seoses veega, mida toidukäitlemisettevõtja kasutab konkreetsetel ärielistel eesmärkidel, kui pädevad riiklikud asutused on veendunud, et vee kvaliteet ei saa mõjutada valmis toiduainete tervislikkust ja kui nende veevarustus vastab asjaomastele ohuanalüüsiga seotud kohustustele ja kriitiliste kontrollpunktide põhimõtetele ning asjaomastes liidu toidualastes õigusaktides sätestatud parandusmeetmetele.**
5. **Veekäitlejate suhtes, kes tarnivad keskmiselt alla 10 m³ ööpäevas või teenindavad alla 50 inimese kommerts- või avaliku-õigusliku tegevuse raames, kohaldatakse üksnes käesoleva direktiivi artikleid 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12 ja 12a ning asjakohaseid lisasid.**

Artikkel 4

Üldkohustused

1. Olenemata muudest liidu sätetest tulenevatest kohustustest võtavad liikmesriigid meetmeid, mis on vajalikud olmevee tervislikkuse ja puhtuse tagamiseks. Käesoleva direktiivi miinimumnõuete kohaldamisel käsitatakse olmevett tervisliku ja puhtana, kui see vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) see ei sisalda mikroorganisme ja parasiite ega mistahes aineid sellisel arvul ega sellises koguses, mis kujutavad potentsiaalset ohtu inimeste tervisele;

- b) see vastab I lisa A, [...] B ja D osas sätestatud miinimumnõuetele;
- c) liikmesriigid on võtnud kõik muud vajalikud meetmed, et täita käesoleva direktiivi artiklites 5–12 sätestatud nõuded.

I lisa A osas sätestatud miinimumnõudeid ei kohaldata direktiivi 2009/54/EÜ kohasele villitud allikaveele.

- 2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi rakendamiseks võetavad meetmed ei tooks otseselt ega kaudselt kaasa olmevee praeguse kvaliteedi halvenemist ega olmevee valmistamiseks kasutatavate vete saastatuse mistahes viisil suurenemist.

Artikkel 5

Kvaliteedistandardid

- 1. Liikmesriigid kehtestavad olmevee osas kohaldatavate I lisa A, B, C ja D osas sätestatud parameetrite väärtused, mis peavad olema vähemalt sama ranged kui kõnealuses lisa esitatud väärtused.
- 2. **I lisa C osas sätestatud parameetrite osas on tarvis väärtused kindlaks määrata üksnes seire eesmärgil ning artikliga 12 ette nähtud kohustuste täitmiseks.**
- 3. Liikmesriik kehtestab I lisa nimetamata täiendavate parameetrite väärtused, kui seda nõuab inimeste tervise kaitse tema territooriumil või selle osas. Kehtestatud väärtused peavad vastama vähemalt artikli 4 lõike 1 punkti a tingimustele.

Artikkel 6
Vastavuskoht

1. Artikli 5 alusel kehtestatud parameetrite väärtused [...] peavad olema täidetud:
 - a) jaotusvõrgu kaudu antava vee puhul ruumi või rajatise selles paigas, kus see väljub üldjuhul inimtarbimiseks kasutatavatest kraanidest;
 - b) paakautost antava vee puhul kohas, kus see paakautost väljub;
 - c) **pudelitesse või mahutitesse villitud vee, sealhulgas allikavee** puhul kohas, kus vesi pudelitesse **või mahutitesse** pannakse;
 - d) **toidukäitlemisettevõtja kasutatava vee puhul kohas, kus vett ettevõtjas kasutatakse.**
2. Lõike 1 punkti a alla kuuluva vee puhul loetakse, et liikmesriigid on oma käesolevast artiklist ning artiklist 4 ja artikli 12 lõikest 2 tulenevad kohustused täitnud, kui on võimalik tõendada, et mittevastavus artikli 5 alusel kindlaksmääratud parameetrite väärtuste suhtes on tingitud kinnistusesest jaotussüsteemist või selle hooldusest, välja arvatud artikliga 10 hõlmatud prioriteetsete valduste puhul [...].
3. Kui kohaldatakse lõiget 2 ning on oht, et lõike 1 punkti a alla kuuluv vesi võib mitte vastata artikli 5 alusel kindlaksmääratud parameetrite väärtustele, tagavad liikmesriigid sellest hoolimata, et:
 - a) võetakse nõuetekohased meetmed parameetrite väärtustele mittevastavuse ohu vähendamiseks või likvideerimiseks, näiteks vara omanike nõustamine võimalike parandusmeetmete alal, mida nad võivad võtta, ning

võetakse vajaduse korral muid meetmeid, nagu asjakohased puhastusmeetodid, et vee laadi või omadusi enne selle jaotusse suunamist muuta, vähendades või likvideerides seeläbi ohu, et vesi pärast jaotusvõrgu läbimist parameetrite väärtustele ei vasta;

ning

- b) asjassepuutuvaid tarbijaid teavitatakse ja nõustatakse kõikide võimalike täiendavate parandusmeetmete alal, mida nad peaksid võtma.

Artikkel 7

Veeohutuse riskipõhine käsitus

1. Liikmesriigid tagavad, et olmeveega varustamise, selle töötlemise ja jaotamise suhtes kohaldatakse riskipõhist käsitlust, **mis hõlmab kogu veevarustusahelat, alates valgalast, veevõtust, töötlemisest, säilitamisest, jaotamisest kuni artiklis 6 täpsustatud nõuetele vastavuse kohani.**

Riskipõhine käsitus [...] sisaldab järgmisi elemente:

- a) olmevee [...] **valgala(de) veevõtukoha/kohtade riskihindamine ja riskijuhtimine** kooskõlas artikliga 8;
- b) **veevarustussüsteemi riskihindamine ja riskijuhtimine, mis hõlmab vee võtmist, töötlemist, säilitamist ja jaotamist kuni tarne lähtepunktini**, mille veekäitlejad viivad läbi vastavalt artiklile 9[...];
- c) **kinnistustiseste jaotussüsteemidega seotud riskihindamine** [...] vastavalt artiklile 10;

2. **Valgala(de) veevõtukoha/kohtade esimene riskihindamine ja riskijuhtimine** peab olema tehtud [...] **6** aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. [...] See vaadatakse läbi [...] **korrapäraste ajavahemike järel, mis ei ole rohkem kui kuus aastat**, ning vajaduse korral seda ajakohastatakse.
3. **Veekäitlejad peavad veevarustussüsteemi esimese riskihindamise ja riskijuhtimise** [...] tegema [6 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. [...] See vaadatakse läbi korrapäraste ajavahemike järel, mis ei ole rohkem kui kuus aastat, ning vajaduse korral seda ajakohastatakse.
4. Kinnistustisestest **jaotussüsteemidega** seotud **esimene riskihindamine** peab olema tehtud [...] **6** aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. See vaadatakse läbi iga [...] **6** aasta tagant ning vajaduse korral seda ajakohastatakse.
5. **Lõigetes 2, 3 ja 4 täpsustatud tähtajad ei takista liikmesriikidel tagamast, et meetmed võetakse nii kiiresti kui võimalik, kohe kui riskid on kindlaks tehtud ja hinnatud.**

Artikkel 8

Olmevee valgala(de) veevõtukoha/kohtade riskihindamine ja riskijuhtimine

[...]

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 6 ja 7 kohaldamist, tagavad liikmesriigid [...] **olmevee valgala(de) veevõtukoha/kohtade riskihindamise ja riskijuhtimise** [...] tegemise. [...] See sisaldab järgmisi elemente:

- a) **valgala(de) veevõtukoha/kohtade kirjeldus, sealhulgas:**
- i) **valgala(de) veevõtukoha/kohtade kindlaks tegemine ja kaardistamine;**
 - ii) kui kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 7 lõikega 3 on kehtestatud kaitsevööndid, siis nende kaardistamine;
 - iii) **valgala(de) kõigi veevõtukohtade geograafilised viited;**
 - iv) **valgala(de) veevõtukoha/kohtade maakasutuse, äravoolu ja varustamise protsesside kirjeldus.**

Selleks võivad liikmesriigid kasutada direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 5 ja 7 alusel kogutud teavet;

[...]

[...]

b) ohtude ja ohtlike olukordade kindlaks tegemine ning nende poolt olmevee kvaliteedile kujutatava võimaliku riski hindamine, sealhulgas nende selliste võimalike tagajärgede hindamine, mis võivad halvendada valgala(de) veevõtukoha/kohtade vee kvaliteeti sellises ulatuses, et see võib kujutada vee tarbimisel ohtu inimeste tervisele või võib tuua kaasa olmevee kvaliteedi langemise vastuvõetamatu tasemeni, võttes arvesse olmevee tootmisel kasutatud puhastustoimingute ulatust. Selleks võivad liikmesriigid kasutada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 kohast inimtegevuse mõju ülevaadet ning kõnealuse direktiivi II lisa punktide 1.4, 1.5 ja 2.3–2.5 alusel märkimisväärse koormuse kohta kogutud teavet;

c) [...] [...] kui seda peetakse vajalikuks seoses ohtude ja ohtlike olukordade kindlaks tegemisega, valgala(de) veevõtukoha/kohtade pinnavee ja/või põhjavee või toorvee seire järgmistest loeteludest valitud asjakohaste parameetrite, ainete või saasteainete üle:

i) käesoleva direktiivi I lisa A ja B osas loetletud või kooskõlas artikli 5 lõikega 3 kindlaks tehtud parameetrid;

- ii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/118/EÜ⁴⁴ I lisas loetletud põhjavee saasteained ning saasteained ja reostuse näitajad, millele liikmesriigid on kehtestanud läviväärtused kooskõlas kõnealuse direktiivi II lisaga;
- iii) prioriteetsed ained ja teatavad muud saasteained, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/105/EÜ⁴⁵ I lisas;
- iv) **valgalale iseloomulikud saasteained, mille liikmesriigid on kindlaks teinud vastavalt direktiivile 2000/60/EÜ;**
- [...]v) muud **olmevee** asjakohased saasteained [...], mille liikmesriigid on kindlaks teinud [...] **käesoleva artikli lõike 1 punkti b** [...] alusel [...] kogutud teabe põhjal;
- vi) **looduses esinevad ained, mis võivad olmevee kaudu inimeste tervist ohustada;**

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

vii) käesoleva direktiivi artikli 11 lõike 7 kohaselt kindlaks tehtud jälgimisnimekirja kuuluvad ained ja ühendid.

Liikmesriigid valivad seire eesmärgil punktidest i–vii [...]välja parameetrid, ained või saasteained, mida peetakse asjakohasteks punkti **b** [...] alusel kindlaks tehtud ohte või lõike 2 kohaselt veekäitlejate esitatud teavet silmas pidades.

Liikmesriigid võivad [...] seire eesmärgil kasutada **direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 7 ja 8** või muude liidu õigusaktide kohaselt tehtud seiret, **mille tulemused on kättesaadavad ja mis on asjakohane seoses valgala(de) veevõtukohaga/kohtadega.**

2. Veekäitlejad, kes [...] teostavad seiret **valgala(de) veevõtukoha/kohtade või** oma toorvee üle, peavad teavitama pädevat asutust seiratavate parameetrite, ainete või saasteainete suundumustest ja ebatavalistest kontsentratsioonidest.
3. Liikmesriigid tagavad, et veekäitlejatel ja pädevatel asutustel on **juurdepääs lõigetes 1 ja 2 täpsustatud kättesaadavale teabele ning et asjaomastel [...] veekäitlejatel on juurdepääs [...] lõike 1 punkti c kohase seire tulemustele.** [...]

[...]

[...] **Selle teabe alusel võivad liikmesriigid** lubada veekäitlejatel veevarustussüsteemi riskihindamist tegemata vähendada teatavate parameetrite seire sagedust **või eemaldada parameetri artikli 11 lõike 2 punkti a sätete kohaselt veekäitleja poolt seiratavate parameetrite nimekirjast**, eeldusel et

- i) need ei ole põhiparameetrid II lisa B osa punkti 1 tähenduses ning [...]
- ii) ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada veekvaliteedi halvenemise.

[...]

[...]4. **Vastavalt lõikele 1 teostatud riskihindamise tulemuste** [...] alusel tagavad liikmesriigid, et kindlaks tehtud riskide ennetamiseks või kontrollimiseks võetakse järgmisi juhtimismeetmeid: [...]:

- a) **kui see on vajalik olmevee kvaliteedi tagamiseks, määratletakse ja rakendatakse valgala(de) veevõtukoha/kohtade puhul lisaks direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 punktis d ette nähtud või sellele vastavalt võetud meetmetele ka ennetus- või leevendusmeetmeid. Vajaduse korral lisatakse need meetmed direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõikes 3 osutatud meetmeprogrammidesse;**

- b) tagatakse asjakohane seire valgala(de) veevõtukohta/kohtade pinnavees ja/või põhjavees või toorvees sisalduvate parameetrite, ainete või saasteainete üle, mis võivad vee tarbimisel kujutada ohtu inimeste tervisele või võivad tuua kaasa olmevee kvaliteedi langemise vastuvõetamatu tasemeni, ning mida ei ole võetud arvesse direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 7 ja 8 kohase seire teostamisel. Vajaduse korral lisatakse see seire direktiivi 2000/60/EÜ artiklites 7 ja 8 osutatud seireprogrammidesse; [...].
- c) [...] hinnatakse vajadust luua või muuta direktiivi 2000/60/EÜ artikli 7 lõike 3 kohaseid põhjavee ja pinnavee kaitsevööndeid ning muid asjakohaseid vööndeid.

[...]

Artikkel 9

Veevarustussüsteemi riskihindamine ja riskijuhtimine

1. Liikmesriigid tagavad, et veekäitlejad viivad läbi veevarustussüsteemi riskihindamise ja riskijuhtimise.

2. Liikmesriigid tagavad, et veevarustussüsteemi riskihindamine ja riskijuhtimine:

- a) võtab arvesse käesoleva direktiivi artikli 8 kohaselt teostatud riskihindamise ja riskijuhtimise tulemusi;**
- b) kirjeldab veevarustussüsteemi alates veevõtukohast, vee töötlemisest, säilitamisest ja jaotamisest kuni tarne lähtepunktini, määrab kindlaks veevarustussüsteemi ohud ja ohtlikud olukorrad ning hindab nende poolt olmevee kvaliteedile kujutatavat riski;**
- c) määratleb kontrollimeetmed veevarustussüsteemis kindlaks tehtud olmevee kvaliteeti ohustavate riskide ennetamiseks ja leevendamiseks ning rakendab neid meetmeid;**
- d) määratleb veevarustussüsteemi puhul lisaks käesoleva direktiivi artikli 8 lõike 4 või direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 kohaselt võetud või ette nähtud meetmetele kontrollimeetmed valgaala(de) veevõtukoha/kohtade olmevee kvaliteeti ohustada võivate riskide leevendamiseks, ning rakendab neid meetmeid;**
- e) sisaldab artikli 11 kohast varustuspõhist operatiivseire programmi;**

- f) tagab juhul, kui olmevee ettevalmistamise või jaotamise osaks on desinfitseerimine, kasutatud desinfitseerimise tõhususe kontrolli ning et võimalik desinfitseerimise kõrvalsaadustest tulenev saaste hoitakse nii madalal kui võimalik, ilma et see kahjustaks desinfitseerimist, ning veepuhastuskemikaalidest tulenev saaste hoitakse nii madalal kui võimalik ning et vette jäävad ained ei sea ohtu artiklis 4 seatud üldiste kohustuste saavutamist;
- g) sisaldab kontrolli, kas veevarustussüsteemis kasutatud olmeveega kontaktis olevad materjalid, veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid vastavad artiklites 10a ja 10b täpsustatud nõuetele.

3. [...] Liikmesriigid teevad veevarustussüsteemi riskihindamise tulemuste põhjal järgmist.

- a) Lubavad järgmistel juhtudel eemaldada parameetri seirataivate parameetrite loetelust või selle seire sagedust kohandada:
 - i. võttes aluseks parameetri toorvees esinemise sageduse vastavalt artikli 8 lõikes 3 sätestatud valgala(de) veevõtukoha/kohtade riskihindamisele;
 - ii. kui parameeter võib tuleneda üksnes teatava puhastusviisi või desinfitseerimismeetodi kasutamisest ning veekäitleja seda viisi või meetodit ei kasuta; või
 - iii. II lisa C osas sätestatud spetsifikatsioonide alusel.

- b) Tagavad, et II lisa C osas sätestatud spetsifikatsioonide alusel laiendatakse vastavalt artiklile 11 olmevees seirataivate parameetrite loetelu või nende seiresagedust suurendatakse.

Veevarustusriski hindamine keskendub I lisa A[...], B ja C osas loetletud parameetritele, mis ei ole II lisa B osa kohaselt põhiparameetrid, artikli 5 lõike 3 kohaselt sätestatud parameetritele, artikli 11 lõike 7 alusel koostatud jälgimisnimekirja kuuluvatele ainetele või ühenditele.[...]

[...]

[...]

4. [...] Liikmesriigid tagavad, et veekäitlejad teostavad käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohase veevarustussüsteemi riskihindamise.
5. Liikmesriigid võivad vabastada veekäitlejad, kes tarnivad ööpäevas keskmiselt 10 m³ kuni 100 m³ vett või teenindavad 50 kuni 500 inimest, veevarustusriski hindamise ja juhtimise teostamisest. Kui selline erand tehakse, peavad need veekäitlejad viima läbi artikli 11 kohast korrapärast seiret.

Kinnistustiseste jaotussüsteemidega seotud riskihindamine [...]

1. Liikmesriigid tagavad, et tehakse kinnistustiseste jaotussüsteemidega seotud **riskihindamine**, mis hõlmab järgmisi elemente:
 - a) kinnistustiseste jaotussüsteemide ning seotud toodete ja materjalidega seotud võimalike riskide [...] **üldine analüüs** ning selle hindamine, kas need mõjutavad vee kvaliteeti kohas, kus vesi väljub tavaliselt olmevee võtuks kasutatavast kraanist [...] prioriteetsetes valdustes, kus vett pakutakse üldsusele;
 - b) I lisa **D** [...] osas loetletud parameetrite [...] **kontrollseire** prioriteetsetes valdustes, kus võimalikku ohtu inimeste tervisele peetakse kõige suuremaks. Seirega seoses asjakohased parameetrid ja **prioriteetsed** valdused valitakse välja punkti a kohaselt tehtud **üldise analüüsi** [...] alusel.

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus osutatud **kontrollseirega** seoses kehtestada seirestrateegia, mis keskendub prioriteetsetele valdustele.

Käesoleva lõike kohaldamisel võivad liikmesriigid riskihindamisega hõlmata ka teisi valdusi, mille kinnistustisesed jaotussüsteemid võivad inimeste tervisele ohtu kujutada.

[...]

2. Kui liikmesriigid **järeldavad** [...] lõike 1 punkti a kohaselt tehtud [...] **analüüsi** alusel, et kinnistusesest jaotussüsteemidest või **nendega** seotud toodetest või materjalidest tuleneb risk inimeste tervisele või kui lõike 1 punkti b kohane seire näitab, et I lisa **D** [...] osas esitatud parameetrite väärtusi ei järgita, **kaaluvad nad järgmisi meetmeid**:
- a) võtavad kõik asjakohased meetmed, et kõrvaldada I lisa **D** [...] osas esitatud parameetrite väärtustele mittevastavuse risk või seda riski vähendada;
 - b) võtavad kõik vajalikud meetmed, millega tagatakse, et olmevee ettevalmistamisel või jaotamisel kasutatavatest ehitustoodetest pärit ainete või kemikaalide migratsioon ei ohustaks ei otseselt ega kaudselt inimeste tervist;
 - c) [...]
 - d) teavitavad ja nõustavad nõuetekohaselt tarbijaid vee tarbimise ja kasutamise tingimustest ning võimalikest meetmetest, millega vältida riski uuesti avaldumist;
 - e) [...] **propageerivad** koolituse **korraldamist** torulukkseppadele ja muude valdkondade töötajatele, kes tegelevad kohapealsete jaotussüsteemidega ning ehitustoodete paigaldamisega;
 - f) seoses *Legionella* bakteriga tagavad, et on kehtestatud tõhusad kontrolli- ja haldusmeetmed võimalike haiguspuhangute ennetamiseks ja tõrjumiseks; [...]
 - g) **kehtestavad plii puhul nii kiiresti kui võimalik tarbijaid ohustavaid kindlaks tehtud riske käsitlevad meetmed, näiteks teadlikkuse suurendamise meetmed, ning kui see on majanduslikult ja tehniliselt teostatav, meetmed olemasolevates kinnistusesest jaotussüsteemides pliist valmistatud osade välja vahetamiseks.**

Artikkel 10a

Miimumnõuded olmeveega kokku puutuvatele materjalidele

1. Artikli 4 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et materjalid, mida kavatakse kasutada olmevee võtmise, töötlemise või jaotamisega seotud uutes rajatistes või olemasolevates rajatistes remonttööde või ümberehituse puhul ja mis puutuvad sellise veega kokku:
 - a) ei kahjusta otse ega kaudselt käesolevas direktiivis sätestatud inimeste tervise kaitset;
 - b) ei kahjusta vee värvi, lõhna ega maitset;
 - c) ei soodusta mikroobide teket;
 - d) ei leosta vette saasteaineid tasemel, mis on kõrgem kui vajalik kavandatud eesmärgi saavutamiseks.
2. Lõike 1 ühetaoliseks kohaldamiseks kehtestatakse materjalidele konkreetsed minimaalsed hügieeninõuded rakendusaktidega, milles sätestatakse:
 - a) ühtne metoodika Euroopa positiivsesse nimekirja lisatavate lähteainete ja koostiste katseteks ja heakskiitmiseks, sealhulgas aine või materjaliga seotud konkreetsed migratsiooni piirnormid ja teaduslikud eeltingimused [...];
 - b) lähteainete või koostiste Euroopa positiivsed nimekirjad iga materjalide kategooria jaoks (orgaanilised, sideained, metallmaterjalid, emailid ning keraamilised või muud anorgaanilised materjalid), mida on lubatud kasutada materjalide tootmiseks, hõlmates vajaduse korral nende kasutustingimusi ja migratsiooni piirnorme, mis määratakse kindlaks punktis a osutatud ühtse metoodika alusel;

c) Euroopa positiivsetes nimekirjas olevatest materjalidest või lähteainete kombinatsioonidest valmistatud valmismaterjalide katsete ja heakskiitmise protseduurid ja meetodid, sealhulgas:

- i) migratsioonivees testitavate asjaomaste ainete või muude parameetrite (näiteks hägusus, maitse, lõhn, värv, orgaanilise süsiniku kogusisaldus, ootamatute ainete vabanemine ja mikroobide tekke soodustamine) kindlaks tegemine;
- ii) vee kvaliteeti mõjutavate asjaolude katsemeetodid, võttes arvesse kõiki asjakohaseid EN-standardeid;
- iii) katsetulemuste läbimise/mitteläbimise kriteeriumid, milles võetakse muu hulgas arvesse ainete migratsiooni teisendusfaktoreid tasemel, milleni nad jõuavad kraanis, ning vajaduse korral kasutuselevõtu või kasutamise tingimusi.

3. Lõikes 2 osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 20 osutatud kontrollimenetlusega, võttes aluseks VII lisas sätestatud põhimõtted. Need võetakse vastu vastavalt järgmisele ajakavale ning sisaldavad [...] üleminekusätteid:

- a) lõike 2 punktides a ja c osutatud ühtsed meetodikad ja protseduurid ja meetodid kõige hiljemalt kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist;
- b) lõike 2 punktis b osutatud Euroopa positiivsed nimekirjad võetakse vastu lõike 2 punktis a osutatud meetodika alusel kõige hiljemalt neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

4. Esimesed ainete Euroopa positiivsed nimekirjad põhinevad muu hulgas olemasolevatel riiklikel lähteainete positiivsetel nimekirjadel ning riskihindamistel, mille alusel sellised riiklikud nimekirjad loodi. Seetõttu teavitavad liikmesriigid olemasolevatest riiklikest nimekirjadest ja kättesaadava(te)st hindamisdokumendist/dokumentidest komisjoni. Komisjon vaatab lähteainete Euroopa positiivseid nimekirju korrapäraselt läbi ja ajakohastab neid, võttes arvesse uusimaid teaduse ja tehnoloogia arenguid.

5. Komisjon võtab kooskõlas artiklis 20 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusaktid, kehtestades ettevõtjatele või asjaomastele asutustele menetluse lähteainete ja koostiste Euroopa positiivsetesse nimekirjadesse lisamise või sealt eemaldamise taotluste esitamiseks. Liikmesriigid esitavad need taotlused komisjonile. Selle menetlusega tagatakse, et taotlustega oleksid kaasas riskihindamised ja et ettevõtjad edastaksid ametiasutustele riskihindamisteks vajaliku teabe kindlas vormingus.
6. Liikmesriigid kaaluvad, kas valmismaterjalid, mis on kiidetud heaks lõigetes 2 ja 9 sätestatud konkreetsete nõuete kohaselt, vastavad lõikes 1 sätestatud nõuetele. See ei takista liikmesriikidel Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 193 kohaselt võtmast vastu rangemaid kaitsemeetmeid materjalide kasutamiseks konkreetsetel või nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel. Niisugustest meetmetest teatatakse komisjonile.
7. [...] Lõikes 2 osutatud normide [...] vastuvõtmiseni on liikmesriikidel õigus säilitada või võtta vastu siseriiklikud meetmed lõikes 1 osutatud lähteainete või koostiste konkreetsete minimaalsete hügieeninõuete kohta, kui need vastavad aluslepingu normidele.
8. Joogiveega kokku puutuvate toodete puhul, mis vastavad määruse (EL) nr 305/2011 artiklile 3 ja I lisa punkti 3 alapunktile e ning muudele ELi tootealastele õigusaktidele, samuti ühtlustamata toodete puhul järgitakse käesoleva direktiivi nõudeid. Komisjon võib vastavalt määruse (EL) nr 1025/2012 artiklile 10 esitada ühele või mitmele Euroopa standardiorganisatsioonile taotluse valmistoote ühetaolise vastavuskontrolli Euroopa standardi koostamiseks, et lihtsustada käesoleva artikli järgmist.

9. Kui liidu õigusaktidega ei ühtlustata lõikes 1 osutatud materjale sisaldavate toodetega seotud norme lõplikult, võivad liikmesriigid kohaldada nende toodetega seotud siseriiklikke norme, et vastata artiklis 4 ja 10a sätestatud nõuetele.
10. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega kehtestatakse ühetaolised kirjeldused joogiveega kokku puutuvate toodete nähtavaks, selgesti loetavaks ja kulumiskindlaks märgistuseks, mida võib kasutada tõendamaks vastavust käesolevale artiklile.
11. Komisjon vaatab kõige hiljemalt [...] ühemüheksa aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäeva, tuginedes eelkõige määruse (EL) nr 1935/2004 ja määruse (EL) nr 305/2011 kohaldamisel saadud kogemustele, läbi käesolevas artiklis sätestatud süsteemi toimimise ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse, kas
- a) inimeste tervise kaitse on tagatud piisaval määral kogu liidus;
 - b) olmeveega kokku puutuvate materjalide siseturu nõuetekohane toimimine on tagatud;
 - c) käesoleval teemal on vaja esitada veel seadusandlike ettepanekuid.
12. Käesoleva artikli nõuete rakendamiseks riiklikul tasandil kohaldatakse vastavalt artikli 4 lõiget 2.
13. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:
- „lähteaine“ – orgaaniliste materjalide või sideainete segude valmistamiseks tahtlikult lisatav aine;
- „koostis“ – metalli, emaili, keraamilise või mõne muu anorgaanilise materjali keemiline koostis.

Artikkel 10b [...]

*Miimumnõuded olmeveega kokku puutuvatele veepuhastuskemikaalidele ja
filtreerimisvahenditele*

1. Artikli 4 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et olmeveega kokku puutuvad veepuhastuskemikaalid ja filtreerimisvahendid:
 - a) ei kahjusta otse ega kaudselt käesolevas direktiivis sätestatud inimeste tervise kaitset;
 - b) ei kahjusta vee värvi, lõhna ega maitset;
 - c) ei soodusta tahtmatult mikroobide teket;
 - d) ei saasta vett tasemel, mis on kõrgem kui vajalik kavandatud eesmärgi saavutamiseks.
2. Käesoleva artikli nõuete rakendamiseks riiklikul tasandil kohaldatakse vastavalt artikli 4 lõiget 2.
3. Vastavalt lõikele 1 ja piiramata määruse 528/2012 ning asjakohaste konkreetsete veepuhastuskemikaale või filtreerimisvahendeid käsitlevate kehtivate EN-standardite kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et veepuhastuskemikaalide ja filtreerimisvahendite omadused ja puhtus on kontrollitud ja tagatud.

Artikkel 11

Seire

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada **käesoleva artikli ning II lisa A ja B osa kohane** olmevee kvaliteedi korrapärane seire, kontrollimaks, et tarbijatele kättesaadav vesi vastab käesoleva direktiivi nõuetele ning eelkõige artikli 5 alusel kindlaksmääratud parameetrite väärtustele. Proove tuleb võtta sellisel viisil, et need esindaksid tarbitava vee kvaliteeti kogu aasta lõikes.

[...]

2. Lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmiseks kehtestatakse igasuguse olmevee jaoks seireprogrammid vastavalt II lisa A osale. Need seireprogrammid on **varustuspõhised ja nendes võetakse arvesse valgala(de) veevõtukohta/kohtade ning veevarustussüsteemide riskihindamise tulemusi ning need** koosnevad järgmistest elementidest:
 - a) I lisa A, [...] B ja C osas loetletud parameetrite seire ning kooskõlas artikli 5 lõikega 3 [...], II lisaga ning, kui tehakse **veevarustussüsteemi** riskihindamine, kooskõlas artikliga 9 ja II lisa C osaga kehtestatud parameetrite seire, **välja arvatud, kui liikmesriik otsustab, et vastavalt artikli 8 lõikele 3 võib mõne neist parameetritest seiratavate parameetrite loetelust välja arvata;**
 - b) I lisa [...] D osas loetletud parameetrite **kontrollseire**, mis on artikli 10 lõike 1 punktiga b ette nähtud kinnistustisestest jaotussüsteemiga seotud riskihindamisel;

- c) **käesoleva direktiivi artikli 11 lõike 7 kohaselt kindlaks tehtud jälgimisnimekirja kuuluvate ainete ja ühendite seire seoses nende esinemisvõimalusega toorvees, nagu see on sätestatud artikli 8 lõike 1 punktis c;**
 - d) **seire ohu ja ohtlike olukordade kindlaks tegemiseks, nagu see on sätestatud artikli 8 lõike 1 punktis c;**
 - e) **operatiivseire [...] läbiviimine vastavalt II lisa A osa punktile 3.**
3. Proovivõtukohad määravad kindlaks pädevad asutused ning need peavad vastama II lisa D osas sätestatud asjaomastele tingimustele.
4. Liikmesriigid peavad järgima III lisa sätestatud parameetrite analüüsi spetsifikatsioone kooskõlas järgmiste põhimõtetega:
- a) kasutada võib III lisa A osas nimetamata analüüsi meetodeid, kui on võimalik tõendada, et saadud tulemused on vähemalt sama usaldusväärsed, kui saadakse ettenähtud meetoditega; selleks esitatakse komisjonile kogu vajalik teave kõnealuste meetodite ja nende samaväärsuse kohta;
 - b) III lisa B osas loetletud parameetrite puhul võib kasutada mistahes analüüsimeetodit, kui see vastab kõnealuse lisaga ettenähtud nõuetele.
5. Liikmesriigid tagavad, et iga juhtumi puhul eraldi tehakse täiendavat seiret ainete ja mikroorganismide üle, mille osas ei ole parameetri väärtust artikli 5 alusel kindlaks määratud, kui on alust arvata, et neid võib olla sellistes kogustes või sellisel arvul, mis kujutab potentsiaalset ohtu inimeste tervisele.

6. Komisjon arendab kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist välja tehnilised suunised, milles käsitletakse analüütilisi meetodeid, sealhulgas seoses III lisa B osa punktis 3 nimetatud ainete avastamiskiir ja parameetrite väärtuste ning seire jaoks võetavate analüüside sagedusega.
7. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et luua või ajakohastada selliste ainete või ühendite jälgimisnimekirja, mis on hakanud olmevee kaudu järjest rohkem tervist ohustama. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 20 osutatud kontrollimenetlusega.

Jälgimisnimekirjas tuuakse välja võimalikud analüüsimeetodid iga aine või ühendi kohta, millega ei kaasne ülemääraseid kulusid. Jälgimisnimekirja lisatavad ained või ühendid valitakse selliste seast, mille puhul olemasolev teave näitab, et need võivad olmevee kaudu inimeste tervist märkimisväärselt ohustada.

Jälgimisnimekirja lisatakse beeta-östradiool (50-28-2), bisfenool A ja nonüülfenool, võttes arvesse nende endokriinseid häireid põhjustavaid omadusi ja ohtu inimeste tervisele.

Liikmesriigid kehtestavad seirenõuded seoses jälgimisnimekirja lisatud ainete või ühenditega, mis võivad esineda käesoleva direktiivi artikli 8 lõike 1 punktis c osutatud olmevee valgala(de) veevõtukohas/kohtades. Seoses sellega võivad liikmesriigid kasutada direktiivi 2013/39/EL artikli 8b, direktiivi 2008/105/EÜ, direktiivi 2000/60/EÜ või mõne muu liidu õigusakti kohaselt kogutud seireandmeid, et hoida ära seirenõuete kattumist. Analüüsitulemused tuleks edastada komisjonile.

Artikkel 12
Parandusmeetmed ja kasutuspiirangud

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 5 alusel kehtestatud parameetrite väärtustele mittevastavust uuritakse viivitamata, et teha kindlaks selle põhjus.
2. Kui artikli 4 lõikega 1 ettenähtud kohustuste täitmiseks võetud meetmetest hoolimata ei vasta olmevesi artikli 5 alusel kehtestatud parameetrite väärtustele **ning kui artikli 6 lõikest 2 ei tulene teisiti**, tagavad asjassepuutuvad liikmesriigid, et niipea kui võimalik võetakse vajalikud parandusmeetmed selle kvaliteedi taastamiseks ning korraldavad eelisjärjekorras nende ellurakendamise, pidades muu hulgas silmas asjassepuutuva parameetri väärtuse ületamise määra ning **sellega seotud** potentsiaalset ohtu inimeste tervisele.

I lisa [...] **D** osas esitatud parameetrite väärtustele mittevastavuse korral hõlmavad **asjaomased** [...] parandusmeetmed artikli 10 lõike 2 punktides a–[...]g sätestatud meetmeid.

3. Olenemata sellest, kas parameetrite väärtustele mittevastavust on esinenud või mitte, tagavad liikmesriigid, et inimeste tervisele potentsiaalselt ohtliku olmevee tarbimiseks andmine keelatakse või selle kasutamist piiratakse ning võetakse mistahes muud parandusmeetmed, mis on vajalikud inimeste tervise kaitseks.

[...]

4. **Kui [...]** lõigetes 2 ja 3 kirjeldatud **juhtusid käsitletakse inimeste tervise seisukohalt olulistena**, võtavad liikmesriigid võimalikult kiiresti kõik järgmised meetmed:
 - a) teavitavad kõiki mõjutatud tarbijaid potentsiaalsest ohust inimeste tervisele ja selle põhjustest, parameetri väärtuse ületamisest ning võetud parandusmeetmetest, sealhulgas keelavatest, piiravatest või muudest meetmetest;

- b) annavad tarbijatele vajalikku nõu vee tarbimise ja kasutamise tingimuste kohta ning ajakohastavad oma soovitusi korrapäraselt, võttes eelkõige arvesse [...]
elanikkonnarühmi, kelle puhul on suurenenud veega seotud terviseriskide oht;
- c) teavitavad tarbijaid kohe, kui on kindlaks tehtud, et potentsiaalset ohtu inimeste tervisele enam ei ole ning teatavad neile, et teenus toimib taas tavapärasel viisil.
5. Pädevad asutused või muud asjaomased organid otsustavad, milliseid meetmeid tuleb lõike 3 alusel võtta, pidades silmas võimalikke olmevee tarbimise katkestamisest või selle kasutamise piiramisest tulenevaid ohte inimeste tervisele.
6. **Parameetrite väärtustele või I lisa C osas sätestatud spetsifikatsioonidele mittevastavuse korral kaaluvad liikmesriigid, kas mittevastavus kujutab ohtu inimeste tervisele. Nad võtavad parandusmeetmeid veekvaliteedi taastamiseks, kui see on inimeste tervise kaitsmiseks vajalik.**
7. **Kui liikmesriigid leiavad, et parameetri väärtusele mittevastavus on väga väike, ei ole nad kohustatud võtma lõikes 4 osutatud meetmeid.**

Artikkel 12a [...]

Erandid

1. **Nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel võivad liikmesriigid ette näha erandeid I lisa B osas sätestatud või artikli 5 lõike 3 alusel kehtestatud parameetrite väärtustest kuni nende poolt kindlaksmääratava maksimaalse väärtuseni, tingimusel, et ükski erand ei kujuta potentsiaalset ohtu inimeste tervisele ning olmeveevarustust asjassepuutavas piirkonnas ei ole muude mõistlike abinõudega võimalik säilitada.**

Erandid on piiratud nii lühikese ajaga kui võimalik ning ei tohi ületada kolme aastat, mille lõppedes korraldatakse läbivaatus, et teha kindlaks, kas saavutatud edu on piisav.

Erandlike asjaolude korral võivad liikmesriigid teha teise erandi, mille kehtivus ei ületa kolme aastat.

2. Kõikides lõike 1 [...] kohaselt tehtud erandites täpsustatakse järgmisi andmeid:

- a) erandi põhjus;**
- b) asjassepuutuv parameeter, eelnevad asjaomased seiretulemused ning erandiga lubatav maksimaalne lubatud väärtus;**
- c) geograafiline piirkond, ööpäevas tarbimiseks antava vee kogus, asjassepuutuva elanikkonna arv ning kas mõjutatud on mõni asjassepuutuv toidukäitlemisettevõtja;**
- d) asjakohane seireskeem, vajadusel tihedama seiresagedusega;**
- e) vajalike parandusmeetmete kava lühikokkuvõte, sealhulgas tööde ajakava ja maksumuse prognoos ning sätted ülevaatusse kohta;**
- f) erandi vajalik kehtivusaeg.**

3. Kui pädevad asutused leiavad, et parameetrite väärtusele mittevastavus on väga väike ning artikli 12 alusel võetavatest meetmetest piisab probleemi lahendamiseks 30 päeva jooksul, ei ole tarvis lõike 2 nõudeid kohaldada.

Sel juhul määravad pädevad asutused või muud asjaomased organid kindlaks üksnes asjassepuutuva parameetri lubatava maksimumväärtuse ning probleemi lahendamiseks võimaldatava aja.

4. Lõikele 3 ei tohi enam tugineda, kui konkreetse veevarustuse mittevastavus ühe parameetri väärtusele on väldanud viimase 12 kuu jooksul kokku rohkem kui 30 päeva.
5. Iga liikmesriik, kes teeb käesoleva artikli alusel erandeid, tagab, et mis tahes kõnealusest erandist mõjutatud elanikkonda teavitatakse erandist ja selle tingimustest viivitamata ja nõuetekohaselt. Lisaks tagab liikmesriik vajadusel nende konkreetsete elanikkonna gruppide nõustamise, kellele erand võib olla eriti ohtlik.

Nimetatud kohustused ei kehti lõikes 3 kirjeldatud olukorras, kui pädevad asutused ei otsusta teisiti.

6. Välja arvatud juhtudel, kui kohaldatakse lõiget 3, teeb liikmesriik komisjonile kahe kuu jooksul teatavaks mistahes erandi, sealhulgas lõikes 2 täpsustatud andmed, kui see hõlmab konkreetset veevarustust, mille keskmine kasutusmaht on vähemalt 1000 m³ ööpäevas või mis teenindab vähemalt 5000 inimest.
7. Käesolevat artiklit ei kohaldata olmevee suhtes, mida pakutakse [...] pudelites või mahutites.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et parandada olmevee kättesaadavust või säilitada selle kättesaadavus, eelkõige haavatavate ja tõrjutud rühmade puhul, nagu liikmesriigid neid määratlevad, ning et propageerida kraanivee kasutamist, valides selleks kõige asjakohasemad meetmed, võttes arvesse kohalikke, geograafilisi ja kultuurilisi eripärasid.

[...]

[...] **Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid, et tehakse kindlaks** sellised inimesed[...], kelle jaoks olmevesi ei ole kättesaadav, ning **selgitatakse välja selle põhjused** [...] (nt kuulumine haavatavasse ja tõrjutud rühma), **hinnatakse** selliste inimeste puhul vee kättesaadavuse suurendamise võimalusi ning **neid teavitatakse** jaotusvõrguga ühinemise võimalustest või alternatiivsetest olmevee saamise võimalustest;

[...]

[...]

Kraanivee kasutamist olmeveena võidakse propageerida järgmiste meetmete abil:

- i) kampaaniad kodanike teavitamiseks olmevee kvaliteedist;
- ii) olmevee pakkumise toetamine asutustes ja üldkasutatavates hoonetes;

- iii) olmevee tasuta pakkumise toetamine restoranides, sööklates ning toitude teenuste osutamisel.

[...]

Artikkel 14

Üldsuse teavitamine

1. Liikmesriigid tagavad kooskõlas IV lisaga kõigile teenuse saajatele piisava ja ajakohase olmevee **kvaliteediga seotud** teabe kättesaadavuse internetis **või muude vahendite abil**.
2. Liikmesriigid tagavad, et kõik teenuse saajad saavad korrapäraselt ja vähemalt kord aastas ning kõige sobivamal kujul (nt arvega või **digitaalse vahendi, näiteks** nutirakenduse kaudu) ilma küsimata teabe **olmevee liitri või kuupmeetri hinna või kulu kohta ning asjakohase teabe tarbimiseks antud vee kvaliteedi kohta, sealhulgas:**

[...]:

[...]

3. Lõiked 1 ja 2 ei piira direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.

Artikkel 15

Rakendamise järelevalvet käsitlev teave

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2003/4/EÜ ja direktiivi 2007/2/EÜ kohaldamist, teevad liikmesriigid Euroopa Keskkonnaameti abiga järgmist:

- a) koostavad ... [6 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva] andmekogumi, mis sisaldab teavet [...] meetmete **kohta, mida on võetud olmevee kättesaadavuse parandamiseks ja tarbimise propageerimiseks**, ning liikmesriigi elanikkonna selle osa kohta, kelle jaoks on olmevesi kättesaadav, ning ajakohastavad seda iga kuue aasta järel. **Selle alla ei kuulu pudelivesi;**
- b) koostavad ... [[...]6 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva] andmekogumi, mis sisaldab vastavalt artikli 8 ja artikli 10 kohaselt tehtud **valgala(de) veevõtukoha/kohtade riskihindamist ja riskijuhtimist** ning kinnistustisestest jaotussüsteemidega seotud riskihindamist, sealhulgas järgmisi elemente, ning ajakohastavad seda iga kuue aasta järel:
 - i) [...] artikli 8 lõike 1 punkti a kohane teave valgalade veevõtukoha/kohtade kohta;
 - ii) artikli 8 lõike 1 punkti c ja artikli 10 lõike 1 punkti [...] b kohase seire tulemused ning
 - iii) kokkuvõtlik teave artikli 8 lõike [...]4 ja artikli 10 lõike 2 kohaselt võetud meetmete kohta;

- c) koostavad andmekogumi, mis sisaldab artiklite 9 ja 11 kohaselt kogutud seireandmeid I lisa A ja B osas kehtestatud parameetrite väärtuste ületamise korral ning teavet artikli 12 kohaselt võetud parandusmeetmete kohta, ning seejärel ajakohastavad seda kord aastas;
- d) koostavad andmekogumi, mis sisaldab teavet sellistest joogiveega seotud vahejuhtumitest, millega on kaasnenud potentsiaalne oht inimeste tervisele, olenemata sellest, kas parameetrite väärtusi ületati või mitte, ning mis kestsid kauem kui 10 järjestikust päeva ja mõjutasid vähemalt tuhandet inimest, sealhulgas selliste vahejuhtumite põhjused ja artikli 12 kohaselt võetud parandusmeetmed, ning seejärel ajakohastavad seda kord aastas;
- e) **koostavad andmekogumi, mis sisaldab teavet kõigi erandite kohta, mida artikli 12a lõike 1 kohaselt tehti, sealhulgas artikli 12a lõikes 2 ette nähtud teavet, ning seejärel ajakohastavad seda kord aastas.**

Vajaduse korral kasutatakse nende andmekogumite esitamiseks direktiivi 2007/2/EÜ artikli 3 lõikes 4 määratletud ruumiandmeteenuseid.

- 2. Liikmesriigid tagavad, et komisjonil, Euroopa Keskkonnaametil ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskusel oleks juurdepääs lõikes 1 osutatud andmekogumitele.
- 3. Euroopa Keskkonnaamet avaldab liikmesriikide kogutud andmete põhjal korrapäraselt kogu liitu hõlmava ülevaate, või teeb seda komisjoni esitatud taotluse alusel, ning ajakohastab seda regulaarselt.

Kogu liitu hõlmav ülevaade sisaldab vajaduse korral käesoleva direktiiviga saavutatud tulemuste ja mõju näitajaid, kogu liitu hõlmavaid ülevaatlikke kaarte ning liikmesriikide ülevaatearuandeid.

4. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse lõigete 1 ja 3 kohaselt esitatava teabe vorm ja edastusviis, sealhulgas üksikasjalikud nõuded lõikes 3 osutatud näitajate, kogu liitu hõlmavate ülevaatlike kaartide ja liikmesriikide ülevaatearuannete kohta.

Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 20 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. **Liikmesriigid võivad lubada erandit käesolevast artiklist ükskõik millisel direktiivi 2007/2/EÜ artikli 13 lõikes 1 osutatud põhjusel.**

Artikkel 16

[...]

[...]

[...]

Artikkel 17

Hindamine

1. Komisjon hindab käesolevat direktiivi [12 aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäeva]. Hindamine põhineb muu hulgas järgmistel elementidel:
 - a) käesoleva direktiivi rakendamisel saadud kogemused;
 - b) liikmesriikide artikli 15 lõike 1 kohaselt koostatud andmekogud ning Euroopa Keskkonnaameti poolt kooskõlas artikli 15 lõikega 3 koostatud kogu liitu hõlmavad ülevaated;

- c) asjakohased teadus-, analüütilised ja epidemioloogilised andmed;
 - d) Maailma Terviseorganisatsiooni soovitusel, kui need on olemas.
2. Komisjon pöörab direktiivi tulemuslikkuse hindamisel erilist tähelepanu järgmistele aspektidele:
- a) artiklis 7 sätestatud riskipõhine käsitlus;
- [...]
- b) [...] artikli 14 sätteid ja IV lisa, mis puudutavad üldsusele esitatavat teavet.

Artikkel 18

Lisade läbivaatamine ja muutmine

1. Vähemalt iga viie aasta järel vaatab komisjon I ja II lisa läbi, pidades silmas teaduse ja tehnika arengut, **samuti liikmesriikide veeohutuse riskipõhist käsitlust, mis sisaldub artikli 15 kohaselt koostatud andmekogumites, ning vajaduse korral esitab seadusandlikke ettepanekuid muudatuste tegemiseks, seda kooskõlas aluslepinguga.**
- [...]
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 19 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta vajaduse korral [...]III lisa [...] **selle** kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga[...].

Artikkel 19
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 18 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile [...] **viieks aastaks alates [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib artikli 18 lõikes 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon 2016. aasta 13. aprilli institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtete kohaselt iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 18 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 20
Komiteemenethus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 21
Karistused

Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad komisjonile nendest normidest ja meetmetest ... [2 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] ning seejärel kõigist neid mõjutavatest muudatustest.

Artikkel 22

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid kehtestavad artiklite 2 ja 5–21 ning I–IV lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ... [2 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Liikmesriigid edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 22a

Üleminekuperiood

1. **Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et olmevesi vastab [3 aastat pärast ülevõtmise lõppkuupäeva] I lisa B osa parameetrite väärtustele järgmiste parameetrite puhul: kloraat, klorit, haloäädikhapped, mikrotsüstiin-LR, PFASide summa, uraan.**
2. **Üleminekuperioodi ajal ei ole veekäitlejad olmevee puhul kohustatud viima läbi artikli 11 kohast seiret lõikes 1 osutatud parameetrite üle.**

Artikkel 23

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 98/83/EÜ, mida on muudetud V lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks alates [päev pärast artikli 22 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kuupäeva] ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses V lisa B osas märgitud direktiivide siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaegadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid loetakse VI lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

2. Erandeid, mille liikmesriigid on teinud vastavalt direktiivi 98/83/EÜ artikli 9 **lõikele 1** ja mis on [käesoleva direktiivi ülevõtmise lõppkuupäev] endiselt kohaldatavad, kohaldatakse edasi kuni nende kestuse lõpuni. Neid võib **vastavalt artiklile 12a pikendada üksnes siis, kui teist erandit ei ole veel tehtud. [...] Õigus küsida komisjonilt direktiivi 98/83/EÜ artikli 9 lõike 2 kohast kolmandat erandit jääb endiselt jõusse selliste erandite puhul, mille liikmesriigid olid käesoleva direktiivi jõustumise hetkeks juba teinud.**

Artikkel 24

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 25
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

I LISA

**OLMEVEE KVALITEEDI HINDAMISEKS KASUTATAVATE PARAMEETRITE
VÄÄRTUSTE MIINIMUMNÕUDED**

A OSA**Mikrobioloogilised parameetrid**

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
[...]	[...]	[...]	
[...]	[...]	[...]	
Soole [...] enterokokid	0	arv/100 ml	Pudelitesse või mahutitesse pandud vee puhul on ühikuks arv/250 ml
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	arv/100 ml	Pudelitesse või mahutitesse pandud vee puhul on ühikuks arv/250 ml
[...]	[...]		
[...]	[...]	[...]	
[...]	[...]	[...]	

B OSA

Keemilised parameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Akrüülamiid	0,10	µg/l	Parameetri väärtus näitab monomeeride jääksisaldust vees, arvutatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.
Antimon	[...] 20	µg/l	
Arsen	10	µg/l	
Benseen	1,0	µg/l	
Benso(a)püreen	0,010	µg/l	
[...]	[...]	[...]	
[...]	[...]	[...]	
Boor	[...] 2,4	mg/l	
Bromaat	10	µg/l	
Kaadmium	5,0	µg/l	

Kloraat	0,25	mg/l	Parameetri väärtust 0,7 mg/l kohaldatakse siis, kui olmevee desinfitseerimiseks kasutatakse sellist desinfitseerimismeetodit, mis tekitab kloraati, eelkõige kloordioksiidi. Võimalusel, desinfitseerimist kahjustamata, peaksid liikmesriigid püüdlema madalama väärtuse poole. Seda parameetrit mõõdetakse üksnes nimetatud desinfitseerimismeetodi kasutamise puhul.
Klorit	0,25	mg/l	Parameetri väärtust 0,7 mg/l kohaldatakse siis, kui olmevee desinfitseerimiseks kasutatakse sellist desinfitseerimismeetodit, mis tekitab kloritit, eelkõige kloordioksiidi. Võimalusel, desinfitseerimist kahjustamata, peaksid liikmesriigid püüdlema madalama väärtuse poole. Seda parameetrit mõõdetakse üksnes nimetatud desinfitseerimismeetodi kasutamise puhul.
Kroom	25	µg/l	Väärtus tuleb saavutada hiljemalt [15 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist]. Kuni selle kuupäevani on kroomi parameetri väärtus 50 µg/l.

Vask	2,0	mg/l	
Tsüaniid	50	µg/l	
1,2-dikloroetaan	3,0	µg/l	
Epiklorohüdrin	0,10	µg/l	Parameetri väärtus näitab monomeeride jääksisaldust vees, arvutatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.
Fluoriid	1,5	mg/l	
Haloöädikhapped (HAA5[...])	[...] 60	µg/l	Seda parameetrit mõõdetakse üksnes siis, kui olmevee desinfitseerimiseks kasutatakse sellist desinfitseerimismeetodit, mis võib tekitada haloöädikhappeid. Järgmise [...] viie esindava aine summa: monokloro-, dikloro- ja trikloroöädikhape, mono- ja dibromoöädikhape [...].

Plii	[...] 10	µg/l	<u>Käesoleva direktiivi artikli 10 kohaselt käivad maksimaalse väärtuse juurde vähendamismeetmed. Liikmesriik peaks tegema kõik endast oleneva, et saavutada 15 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist soovituslik madalam väärtus 5 µg/l. [...]</u>
Elavhõbe	1,0	µg/l	
Mikrotsüstiin-LR	1,0	µg/l	Seda parameetrit mõõdetakse üksnes siis, kui allikavett ohustab võimalik veeõitseng (tsüanobakterite rakutihedus või veeõitsengu tekkimise võimalus suureneb).
Nikkel	20	µg/l	
Nitraat	50	mg/l	Liikmesriigid peavad tagama, et täidetud oleks nõue $(\text{nitraat})/50 + (\text{nitrit})/3 \leq 1$, kus ümarsulud tähistavad nitraadi (NO_3) ja nitriti (NO_2) kontsentratsiooni mg/l, ning veepuhastusjaamast väljumisel oleks vee nitritite sisaldus 0,10 mg/l.

Nitrit	0,50	mg/l	Liikmesriigid peavad tagama, et täidetud oleks nõue $(\text{nitraat})/50 + (\text{nitrit})/3 \leq 1$, kus ümarsulud tähistavad nitraadi (NO_3) ja nitriti (NO_2) kontsentratsiooni mg/l, ning veepuhastusjaamast väljumisel oleks vee nitritite sisaldus 0,10 mg/l.
[...]	[...]	[...]	
Pestitsiidid	0,10	µg/l	Pestitsiidid on: – orgaanilised insektitsiidid, – orgaanilised herbitsiidid, – orgaanilised fungitsiidid, – orgaanilised nematotsiidid, – orgaanilised akaritsiidid, – orgaanilised algitsiidid, – orgaanilised rodentitsiidid, – orgaanilised limatõrjevahendid, – seonduvad tooted (kaasa arvatud kasvuregulaatorid) ning nende [...] metaboliidid, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1107/2009¹ artikli 3 punktis 32, mida peetakse olmevee puhul asjakohaseks. Pestitsiidi metaboliiti peetakse olmevee puhul asjakohaseks, kui on põhjust arvata, et sellel on pestitsiidse toime osas

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

			lähteainega samaväärsed olemuslikud omadused või kui see (kas ise või selle muundumissaadused) kujutab tarbijale terviseriski. Parameetri väärtus kehtib iga üksiku pestitsiidi kohta. Aldriini, dieldriini, heptakloori ja heptakloorepoksiidi osas on parameetri väärtus 0,030 µg/l. Liikmesriigid võivad joogivees leiduvate pestitsiidides esinevate mitteesjakohaste metaboliitide ohjamiseks määrata kindlaks suunisväärtuse, või kui selline väärtus puudub, peaksid liikmesriigid kasutama väärtust 0,75 µg/l. Järelevalvet kohaldatakse üksnes pestitsiidide suhtes, mis võivad asjaomases veevarustuses olla. Komisjon võib liikmesriikide edastatud andmete alusel koostada pestitsiidide ja nende asjakohaste metaboliitide andmebaasi, võttes arvesse nende esinemisvõimalust olmevees.
--	--	--	--

Pestitsiidid – kokku	0,50	µg/l	„Pestitsiidid – kokku“ tähistab kõikide järelevalve käigus tuvastatud ja mõõdetud pestitsiidide koguste summat.
[...]	[...]	[...]	[...]
[...]	[...]	[...]	[...]
PFASide summa	0,10	µg/l	„PFASide summa“ tähistab kõigi selliste per- ja polüfluoritud alküülühendite summat, mida peetakse olmevee puhul problemaatilisteks. See on PFAS ainete alamrühm, mis sisaldab ühe osana kolme või enama süsinikuga perfluoroalküüli (nt $-C_nF_{2n}-$, $n \geq 3$) või kahe või enama süsinikuga perfluoroalküüleetrit (nt $-C_nF_{2n}OC_mF_{2m}-$, n ja $m \geq 1$). Valitud PFASide spetsifikatsioonid ja selle parameetri analüüs on III lisa B osa punktis 3.

Polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud	0,10	µg/l	Järgmiste märgitud ühendite kontsentratsioonide summa: benso(b)fluoranteen, benso(k)fluoranteen, benso(ghi)perüleen ja indeno(1,2,3-cd)püreen.
Seleen	[...] 30	µg/l	
Tetrakloroeteen ja trikloroeteen	10	µg/l	Märgitud parameetrite kontsentratsioonide summa
Trihalometaanid – kokku	100	µg/l	Võimalusel, desinfitseerimist kahjustamata, peaksid liikmesriigid püüdlema madalama väärtuse poole. Järgmiste märgitud ühendite kontsentratsioonide summa: kloroform, bromoform, dibromoklorometaan, bromodiklorometaan.
Uraan	30	µg/l	
Vinüülkloriid	0,50	µg/l	Parameetri väärtus näitab monomeeride jääksisaldust vees, arvutatuna lähtudes maksimaalse eraldumise spetsifikatsioonidest vastava polümeeri kokkupuutel veega.

C OSA

Indikaatorparameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
Alumiinium	200	µg/l	
Ammoonium	0,50	mg/l	
Kloriid	250	mg/l	Vesi ei tohiks olla söövitav.
<i>Clostridium perfringens</i> , k.a eosed	0	arv/100 ml	<u>Seda parameetrit mõõdetakse siis, kui riskihindamine selleks vajadust näitab. [...]</u>
Värv	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta		
Juhtivus	2500	µs/cm ⁻¹ 20 °C juures	Vesi ei tohiks olla agressiivne.

Vesinikühendite kontsentratsioon	$\geq 6,5$ ja $\leq 9,5$	pH ühikut	Vesi ei tohiks olla agressiivne. Pudelitesse või mahutitesse pandud gaseerimata vee puhul võib miinimumväärtust alandada kuni 4,5 pH ühikuni. Pudelitesse või mahutitesse pandud vee puhul, mis on loomulikult rikas süsinikdioksiidi poolest või sellega kunstlikult rikastatud, võib miinimumväärtus olla madalam.
Raud	200	µg/l	
Mangaan	50	µg/l	
Lõhn	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta		
Oksüdeeruvus	5,0	mg/l O₂	Käesolevat parameetrit ei ole vaja mõõta, kui analüüsitakse orgaanilise süsiniku kogusisaldust.
Sulfaat	250	mg/l	Vesi ei tohiks olla söövitav.
Naatrium	200	mg/l	
Maitse	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta		

Kolooniate arv 22°C juures	Ebaloomulike muutusteta		
Kolibakterid	0	arv/100 ml	Pudelitesse või mahutitesse pandud vee puhul on ühikuks arv/250 ml.
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus	Ebaloomulike muutusteta		Käesolevat parameetrit ei ole tarvis mõõta veevarustuse puhul alla 10 000 m³ ööpäevas.
Hägusus	Tarbijatele vastuvõetav ja ebaloomulike muutusteta		

Vesi ei tohiks olla agressiivne ega söövitav. See kehtib eelkõige töödeldava vee puhul (demineralisatsioon, pehmendamine, membraantöötlus, pöördosmoos jne).

Kui vesi, mida plaanitakse kasutada olmeveena on läbinud töötlust, mis seda märkimisväärselt demineraliseerib või pehmendab, võib vett kohendada kaltsiumi- ja magneesiumisoolade lisamisega, et vähendada võimalikku negatiivset mõju tervisele, samuti vee söövitavust ja agressiivsust ning et parandada maitset. Võib kehtestada kaltsiumi ja magneesiumi miinimumsisalduse või tahkete ainete minimaalse kogusisalduse pehmendatud või demineraliseeritud vees, võttes arvesse sellisel viisil töödeldava vee omadusi.

D OSA

Kinnistusesise jaotusega seotud riskihindamisel kasutatavad parameetrid

Parameeter	Parameetri väärtus	Ühik	Märkused
<i>Legionella</i>	<1000	[...]CFU/l	[...] See parameetri väärtus ei ole seatud tervisliku tasemenä, vaid künnisväärtusena, mille alusel võib määrata riskihindamise ja parandusmeetmed. Selliste meetmete võtmist võib kaaluda isegi siis, kui parameetri väärtus ei ole saavutatud, näiteks nakkuste ja haiguspuhangute puhul. Selliste juhtumite puhul tuleb nakkusallikas kindlaks teha ja tuvastada, millisesse liiki see kuulub.

Plii	[...] <u>10</u>	µg/l	<u>Käesoleva direktiivi artikli 10 kohaselt käivad maksimaalse väärtuse juurde vähendamismeetmed. Liikmesriik peaks tegema kõik endast oleneva, et saavutada 15 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist soovituslik madalam väärtus 5 µg/l. [...] [...]</u>
------	------------------------	------	--

II LISA

SEIRE

A OSA

Üldeesmärgid ja olmevee seireprogrammid

1. Artikli 11 lõike 2 kohaselt koostatud olmevee seireprogrammide abil tuleb teha järgmist:
 - a) tagada, et inimtervisele avalduvate riskide juhtimiseks kehtivad meetmed toimivad tõhusalt kogu veevarustusahelas, alates veevõtu piirkonnast vee töötlemise ja säilitamise ning jaotuseni, ning et nõuetele vastavuse kohas oleks vesi tervislik ja puhas;
 - b) anda teavet olmevee kvaliteedi kohta, et tõendada artiklis 4 sätestatud kohustuste ning kooskõlas artikliga 5 kehtestatud parameetrite väärtuste järgimist;
 - c) määrata kindlaks kõige sobivamad vahendid inimtervisele avalduva riski vähendamiseks.
2. Artikli 11 lõike 2 kohaselt koostatud seireprogrammid hõlmavad ühte järgmistest tegevustest **või nende kombinatsioone**:
 - a) veeproovide pisteline kogumine ja laboris analüüsimine;
 - b) pideva seireprotsessi käigus tehtud mõõtmised.

[...]

[...]

[...]

Lisaks võivad seireprogrammid hõlmata järgmist:

- a) seadmete funktsionaalsust ja korrasolekut käsitlevate kannete kontroll;
- b) veevõtu piirkonna ning töötlemis-, säilitamis- ja jaotustaristu kontroll, ilma et see piiraks artikli 8 lõike 1 punkti c ja artikli 10 lõike 1 punkti b kohaselt ette nähtud seirenõuete kohaldamist .

3. Seireprogrammid hõlmavad operatiivseire programmi, mis annab kiire ülevaate süsteemi toimimise tulemustest ja veekvaliteedi probleemidest ning võimaldab kiiresti võtta eelnevalt kavandatud parandusmeetmeid. Operatiivseire programmid on varustuspõhised ja nendes võetakse arvesse ohtude ja ohtlike olukordade kindlakstegemise ning veevarustusrisi hindamise tulemusi ning need on mõeldud kõigi veevõtul, vee töötlemisel, jaotamisel ja säilitamisel rakendatavate kontrollimeetmete tõhususe kinnitamiseks.

Operatiivseire programm sisaldab hägususe seiret, et kontrollida veevarustusjaamas regulaarselt hägusustekitajate füüsilise eemaldamise tõhusust filtreerimisprotsessis vastavalt järgmises tabelis esitatud võrdlusväärtustele ja sagedustele (ei kohaldata põhjaveeallikate puhul, kus hägusust põhjustavad raud ja mangaan):

Tööparameeter	Võrdlusväärtus
Hägusus	0,3 NTU 95 %[...] proovidest ja [...] mitte ükski ei ületa 1 NTU [...]

Veevarustustsoonis ühe päeva jooksul jaotatava või toodetava vee ruumala (m ³)	Miimumsagedus
≤ 1000	Iga nädal
> 1000 kuni ≤ 10 000	Iga päev
>10 000	Pidev

Operatiivseire programm sisaldab samuti järgmiste parameetrite seiret toorvees, et kontrollida töötlemisprotsesside tõhusust mikrobioloogiliste riskidega seoses:

Tööparameeter	Võrdlusväärtus	Ühik	Märkused
<i>Clostridium perfringens</i> , k.a eosed			Seda parameetrit mõõdetakse siis, [...] <u>kui riskihindamine selleks vajadust näitab</u>. Kui seda leitakse toorveest, tuleks seda analüüsida pärast käitlusahela etappe, et määrata kindlaks mikroobide eemaldamine logaritmitud väärtuste võrra, kasutades tõkkeid, ja hinnata, kas parasiitide eoste (<i>Cryptosporidia</i> ja <i>Giardia</i>) läbitungimise risk on piisaval määral kontrolli all. Seda parameetrit mõõdetakse töödeldud joogivees, kui seda on klooritud.

Somaatilised kolifaagid	50 (toorvee puhul)	Plaaki moodustavate ühikud (PfU) /100 ml	Seda parameetrit mõõdetakse siis, [...] <u>kui riskihindamine selleks vajadust näitab</u>. Kui seda leitakse toorveest kontsentratsioonis > 50 PfU /100 ml, tuleks seda analüüsida pärast käitlusahela etappe, et määrata kindlaks mikroobide eemaldamine logaritmitud väärtuste võrra, kasutades tõkkeid, ja hinnata, kas patogeensete viiruste läbitungimise risk on piisaval määral kontrolli all.
--------------------------------	---------------------------	---	---

4. Liikmesriigid tagavad, et seireprogrammid vaadatakse pidevalt läbi ja need ajakohastatakse või taaskinnitatakse vähemalt iga kuue aasta tagant.

B OSA

Parameetrid ja proovivõtu sagedused

1. Parameetrite loetelu

A rühm

Järgmiste parameetrite (A rühm) üle tehakse seiret punkti 2 tabelis 1 esitatud seiresagedusega:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*), soole enterokokid, kolibakterid, koloonia loendamine 22 °C juures, värvus, hägusus, maitse, lõhn, pH, juhtivus;
- b) muud seireprogrammi kohaselt asjaomased parameetrid, mis on kehtestatud vastavalt artikli 5 lõikele 3, ja vajaduse korral artikli 9 ja II lisa C osa kohase veevarustussüsteemi riskihindamise abil.

Eritingimustel lisatakse A rühma järgmised parameetrid:

- a) ammoonium ja nitrit, kui kasutatakse kloorimist;
- b) alumiinium ja raud, kui neid kasutatakse veepuhastuskemikaalidena.

Escherichia coli (*E. coli*) baktereid ja soolestiku enterokokke [...] käsitatakse põhiparameetritena ja nende suhtes ei või kohaldada veevarustusriski hindamisest tulenevat vähendamist vastavalt artiklile 9 ja käesoleva lisa C osale. Nende üle tehakse seiret alati punkti 2 tabelis 1 märgitud sagedusega.

B rühma parameetrid

Selleks et määrata kindlaks vastavus kõigile käesolevas direktiivis sätestatud parameetritele, tehakse kõigi muude kui A rühma kuuluvate ja artikli 5 kohaselt kehtestatud parameetrite, välja arvatud I lisa D [...] osa parameetrid, üle seiret vähemalt punkti 2 tabelis 1 esitatud sagedusega, välja arvatud juhul, kui artikli 9 ja käesoleva lisa C osa kohaselt tehtud veevarustusrisi hindamise põhjal on määratud teistsugune proovivõtusagedus.

2. Proovivõtusagedus

[...]

<i>Tabel 1</i>			
<i>Nõuetele vastavuse seireks vajalik proovivõtu ja analüüside miinimumsagedus</i>			
Veevarustustsoonis ühe päeva jooksul jaotatava või toodetava vee ruumala (vt märkused 1 ja 2) m ³		A rühma parameeter proovide arv aastas	B rühma parameeter proovide arv aastas
	≤ 10	> 0 (vt märkus 4)	> 0 (vt märkus 4)
>10	≤ 100	2	1 (vt märkus 5)
> 100	≤ 1000	4	1
> 1000	≤ 10000	4 esimese 1000 m ³ /pv kohta + 3 iga täiendava 1000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkus 3)	1 esimese 1000 m ³ /pv kohta + 1 iga täiendava 4500 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkus 3)
> 10000	≤ 100000		3 esimese 10000 m ³ /pv kohta + 1 iga täiendava 10000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkus 3)
> 100000			12 esimese 100000 m ³ /pv kohta + 1 iga täiendava 25000 m ³ /pv ja ülejäänud osa kohta kogumahust (vt märkus 3)

[...]

[...]

Märkus 1: veevarustustsoon on geograafiliselt määratletud piirkond, kus olmevesi võetakse ühest või mitmest allikast ning kus vee kvaliteedi võib lugeda umbes ühetaoliseks.

Märkus 2: mahud arvutatakse kalendriaasta keskmistena. Miinimumsageduse kindlaksmääramiseks võib vee hulga asemel kasutada veevarustustsooni elanike arvu, eeldades inimese ööpäevaseks veetarbimiseks 200 l.

Märkus 3: osutatud sagedus arvutatakse järgmiselt: nt $4300 \text{ m}^3/\text{pv} = 16 \text{ A rühma}$ parameetrite proovi (neli esimese $1000 \text{ m}^3/\text{pv}$ kohta + 12 proovi ülejäänud $3300 \text{ m}^3/\text{pv}$ kohta).

Märkus 4: veekäitlejatele, kellele ei ole tehtud artikli 3 lõike 2 punkti b kohast erandit, kehtestavad liikmesriigid A ja B rühma parameetrite jaoks proovivõtu miinimumsageduse, tingimusel et põhiparameetrite seire toimub vähemalt kord aastas. [...]

Märkus 5: liikmesriigid võivad proovivõtu sagedust vähendada, tingimusel et artikli 5 kohaselt sätestatud parameetrite seire toimub vähemalt kord kümne aasta jooksul, samuti, kui integreeritakse uus veeallikas või tehakse veevarustussüsteemis selliseid muudatusi, mis võivad eeldatavalt veekvaliteeti negatiivselt mõjutada.

C OSA

Veevarustussüsteemi riskihindamine [...]

[...]

1 [...]. Tuginedes artiklis 9 osutatud veevarustussüsteemi riskihindamise tulemustele, [...]

täiendatakse seirega hõlmatud parameetrite loetelu ja suurendatakse B osas esitatud proovivõtusagedust, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) käesolevas lisas loetletud parameetrid või sagedused ei ole piisavad artikli 11 lõike 1 kohaste kohustuste täitmiseks;
- b) artikli 11 lõike 5 kohaldamisel on vajalik täiendav seire;
- c) on vaja tagada A osa punkti 1 alapunktis a esitatud nõuete täitmine;

[...]

[...]2. Pärast veevarustussüsteemi [...]riskihindamist võidakse lühendada seirega hõlmatud parameetrite loetelu ja vähendada B osas esitatud proovivõtusagedust, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) määratakse proovivõtukoht ja -sagedus vastavalt parameetri päritolule, samuti selle kontsentratsiooni muutumine ja pikaajalised suundumused, võttes arvesse artiklit 6;

- b) proovivõtu miinimumsageduse vähendamiseks peavad kogu veevarustustsooni esindavatest proovivõtukohtadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 60 % parameetri väärtusest;
- c) parameetri väljajätmiseks seirega hõlmatud parameetrite loetelust peavad kogu veevarustustsooni esindavatest proovivõtukohtadest vähemalt kolme aasta jooksul korrapäraste ajavahemike järel kogutud proovide tulemused olema alla 30 % parameetri väärtusest;
- d) seirega hõlmatud parameetrite loetelust teatava parameetri väljajätmise otsus põhineb riskihindamise tulemustel, milles on arvesse võetud olmeveeallikate seire tulemusi ja mis kinnitavad, et inimeste tervis on kaitstud olmevee mis tahes saastatusest tuleneva kahjulik mõju eest, nagu on nõutud artiklis 1;
- e) parameetriga seotud proovivõtusageduse vähendamiseks või parameetri seirega hõlmatud parameetrite loetelust välja jätmiseks peab riskihindamine kinnitama, et ei ole ühtegi tegurit, mille puhul oleks põhjust eeldada, et see võib põhjustada olmevee kvaliteedi halvenemise.

[...]3. Kui seiretulemused, mis tõendavad, et lõike 2 [...] punktides b–e sätestatud tingimused on täidetud, on olemas juba [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev], võidakse tulemusi alates sellest kuupäevast kasutada **veevarustussüsteemi riskihindamise** [...] järel seire kohandamiseks.

Kui seiret on pärast veevarustusriski hindamist, muu hulgas vastavalt komisjoni direktiivi 2015/1787 C osale, juba kohandatud, võivad liikmesriigid näha ette võimaluse nende kohanduste kehtivust kinnitada, nõudmata seire teostamist vastavalt lõike 2 punktidele b ja c vähemalt kolme aasta jooksul kogu veevarustustsooni esindavatest proovivõtukohtadest.

D OSA

Proovivõtumeetodid ja -kohad

1. Proovivõtukohad määratakse nii, et need vastaksid artiklis 6 määratletud vastavuskohtadele. Jaotusvõrgu puhul võib liikmesriik võtta teatavate parameetrite jaoks proove veevarustustsoonis või veepuhastusjaamas, kui on võimalik tõendada, et asjaomase parameetri mõõdetav väärtus ei muutu ebasoodsas suunas. Proovide arv peab võimalikult suures ulatuses jagunema aja ja koha lõikes võrdselt.
2. Proovivõtt vastavuskohas peab vastama järgmistele nõuetele:
 - a) teatavate keemiliste parameetrite (eelkõige vask, plii ja nikkel) vastavusproovid võetakse tarbija kraanist, kusjuures vett ei lasta enne joosta. Võetakse juhuslik proov päevasel ajal mahus 1 liiter. Teise võimalusena võivad liikmesriigid võtta proove kindla aja seisnud veest, mis kajastab paremini olukorda nende riigis, **näiteks keskmine tarbimine nädalas**, tingimusel et selle tulemusel ei vähene veevarustustsoonis nõuetele mittevastavuse juhtumite arv võrreldes päevasel ajal võetava juhusliku prooviga;
 - b) vastavuskoha mikrobioloogiliste parameetrite vastavusproovid võetakse ja neid käideldakse vastavalt standardis EN ISO 19458 osutatud proovivõttueesmärgile B.

***Legionella* proove kinnistustisestest jaotussüsteemides võetakse *Legionella* leviku riskikohtades ja/või sellega süsteemset kokkupuudet esindavatest kohtadest.**

Liikmesriigid kehtestavad *Legionella* proovivõtumeetodite kohta suunised.

3. Proovivõtt jaotusvõrgus (v.a proovivõtt tarbija kraanidest) peab vastama standardile ISO 5667-5. Mikrobioloogiliste parameetrite puhul peab jaotusvõrgus proovide võtmine ja käitlemine vastama standardis EN ISO 19458 osutatud proovivõttueesmärgile A.

III LISA

PARAMEETRITE ANALÜÜSI SPETSIFIKATSIOONID

Liikmesriigid tagavad, et seireks ja käesoleva direktiivi nõuetele vastavuse tõendamiseks kasutatavad analüüsimeetodid, **välja arvatud vedeliku hägususe pidev mõõtmine**, on valideeritud ja dokumenteeritud kooskõlas EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga. Liikmesriigid tagavad, et laborid ja nende alltöövõtjad kohaldavad kvaliteedijuhtimise süsteemi tavasid kooskõlas EN ISO/IEC 17025 või muu samaväärse rahvusvaheliselt tunnustatud standardiga.

Et hinnata alternatiivsete meetodite samaväärsust käesolevas lisas esitatud meetoditega, võivad liikmesriigid kasutada standardit EN ISO 17994, mis on määratud mikrobioloogiliste meetodite võrdvärsuse hindamise standardina, või standardit EN ISO 16140 või mõnda muud samalaadset rahvusvaheliselt tunnustatud normi, et teha kindlaks nende meetodite samaväärsus, mille põhimõtted (v.a mikrobioloogiliste kultuuride kasvatamine) ei kuulu EN ISO 17994 kohaldamisalasse.

Kui B osas esitatud täpsusnäitajatele vastav analüütiline meetod puudub, peavad liikmesriigid tagama, et seire tegemisel kasutatakse parimat võimalikku tehnikat, millega ei kaasne ülemääraseid kulusid.

A OSA

Mikrobioloogilised parameetrid, mille jaoks nähakse ette analüüsimeetodid

Meetodid mikrobioloogiliste parameetrite analüüsimiseks on järgmised:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*) ja kolibakterid (EN ISO 9308-1 või EN ISO 9308-2)
- b) **soolestiku** enterokokid (ISO 7899-2)
- c) [...]

- d) kolooniate arv või heterotroofsete bakterite arv 22 °C juures (EN ISO 6222)
- e) *Clostridium perfringens* (k.a eosed) (EN ISO 14189)
- f) [...]
- g) *Legionella* (EN ISO 11731)

Haiguspuhangu korral tuleks lisaks kultiveerimismeetoditele kasutada ka kiirtesti.

- h) somaatilised kolifaagid (EN ISO 10705-2; **EN ISO 10705-3**)

B OSA

Keemilised parameetrid ja indikaatorparameetrid, mille jaoks nähakse ette tulemuslikkuse kriteeriumid

1. Keemilised parameetrid ja indikaatorparameetrid

Tabelis 1 esitatud parameetrite puhul peab kasutatav analüüsimeetod vähemalt võimaldama mõõta parameetri väärtusele vastavaid kontsentratsioone ning selle määramispiir vastavalt komisjoni direktiivi 2009/90/EÜ¹ artikli 2 punktile 2 peab olema 30 % või vähem asjaomasest parameetri väärtusest ning mõõtemääramatus vastama tabelis 1 esitatule. Tulemus tuleb esitada vähemalt sama tüvenumbrite arvuga nagu I lisa B ja C osa kohased parameetri väärtused.

Tabeli 1 kohast mõõtemääramatust ei tohi kasutada kui I lisa sätetatud parameetri väärtuste lisahälvet.

Tabel 1		
Täpsuse miinimumnäitaja „mõõtemääramatus“		
Parameetrid	Mõõtemääramatus (vt märkus 1) Parameetri väärtuse % (v.a pH puhul)	Märkused
Alumiinium	25	
Ammoonium	40	
Akrüülamiid	30	
Antimon	40	
Arseen	30	
Benso(a)püreen	50	Vt märkus 2
Benseen	40	

¹ Komisjoni direktiiv 2009/90/EÜ, 31. juuli 2009, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ vee seisundi keemilise analüüsi ja seire tehnilised näitajad (ELT L 201, 1.8.2009, lk 36).

[...]	[...]	
[...]	[...]	
Boor	25	
Bromaat	40	
Kaadmium	25	
Kloriid	15	
Kloraat	[...]40	
Klorit	[...]40	
Kroom	30	
Vask	25	
Tsüaniid	30	Vt märkus 3
1,2-dikloroetaan	40	
Epiklorohüdrin	30	
Fluoriid	20	
Haloöadikhapped	50	
Vesinikühendite kontsentratsioon (pH)	0,2	Vt märkus 4
Raud	30	
Plii	[...] 30	
Mangaan	30	
Elavhõbe	30	
Mikrotsüstiin-LR	30	
Nikkel	25	
Nitraat	15	
Nitrit	20	
[...]	[...]	
Oksüdeeruvus	50	Vt märkus 5
Pestitsiidid	30	Vt märkus 6 [...]
Per- ja polüfluoritud alküülühendid (PFAS)	50	
Polütsükliised aromaatsed süsivesinikud	[...]40	Vt märkus 7 [...]
Seleen	40	
Naatrium	15	
Sulfaat	15	

Tetrakloroeteen	[...] 40	Vt märkus 8 [...]
Trikloroeteen	40	Vt märkus 8 [...]
Trihalometaanid – kokku	40	Vt märkus 7 [...]
Orgaanilise süsiniku kogusisaldus	30	Vt märkus 9
Hägusus	30	Vt märkus 10
Uraan	30	
Vinüülkloriid	50	

2. Tabeli 1 märkused

<i>Märkus</i> 1	Mõõtemääramatus on mittenegatiivne parameeter, mis iseloomustab kasutatud teabe põhjal mõõtesuurusele omistatud väärtuste hajuvust. Mõõtemääramatuse täpsusnäitaja ($k = 2$) on tabelis märgitud protsent parameetri väärtusest või mis tahes rangem väärtus. Kui ei ole ette nähtud teisiti, hinnatakse mõõtemääramatust parameetri väärtuse tasemel.
<i>Märkus</i> 2	Kui mõõtemääramatuse väärtust ei ole võimalik järgida, tuleks valida parim võimalik tehnika (kuni 60 %).
<i>Märkus</i> 3	Meetod peab võimaldama tuvastada mis tahes vormis tsüaniidi üldkogust.
<i>Märkus</i> 4	Mõõtemääramatuse väärtust väljendatakse pH ühikutena.
<i>Märkus</i> 5	Standardmeetod: EN ISO 8467.
<i>Märkus</i> 6	Üksikute pestitsiidide täpsusnäitajad on indikatiivsed. Mitme pestitsiidi puhul on võimalik saavutada mõõtemääramatus 30 %, paljude pestitsiidide puhul võib lubada suuremat mõõtemääramatust (kuni 80 %).
<i>Märkus</i> 7	Täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud tasemel 25 % I lisa B osa kohasest parameetri väärtusest.
<i>Märkus</i> 8	Täpsusnäitajad kehtivad üksikute ainete kohta ning on määratud tasemel 50 % I lisa B osa kohasest parameetri väärtusest.
<i>Märkus</i> 9	Mõõtemääramatust tuleks hinnata orgaanilise süsiniku üldsisalduse 3 mg/l juures. Katsemeetodi määramatuse täpsustamiseks tuleb kasutada Euroopa Standardikomitee suuniseid orgaanilise ja lahustunud süsiniku üldsisalduse määramise kohta (CEN 1484).

Märkus 10	Mõõtemääramatust tuleks hinnata 1,0 NTU (nefelomeetiline hägususühik) puhul vastavalt standardile EN ISO 7027 või vastavalt mõnele teisele samaväärsele standardmeetodile.
----------------------	---

3. PFASide summa

Järgmisi asjaomaseid aineid võiks analüüsida käesoleva direktiivi artikli 11 lõike 6 kohaselt koostatud tehniliste suuniste alusel:

- Perfluoroheksaansulfoonhape [...] (PFHxS)
- Perfluoroheptaansulfoonhape (PFHpS)
- Perfluorooktaansulfoonhape [...] (PFOS)
- Perfluorononaansulfoonhape (PFNS)
- Perfluorodekaansulfoonhape (PFDS)
- Perfluoroundekaansulfoonhape
- Perfluorododekaansulfoonhape
- Perfluorotridekaansulfoonhape
- Perfluoroheksaanhape [...] (PFHxA)
- Perfluoroheptaanhape [...] (PFHpA)
- Perfluorooktaanhape [...] (PFOA)
- Perfluorononaanhape [...] (PFNA)
- Perfluorodekaanhape [...] (PFDA)
- Perfluoroundekaanhape (PFUnDA)
- Perfluorododekaanhape (PFDoDA)
- Perfluorotridekaanhape (PFTrDA)

Neid aineid hakatakse seirama, kui käesoleva direktiivi artikli 8 kohaselt läbi viidud valgala(de) riskihindamise ja riskijuhtimise käigus jõutakse järeldusele, et nende ainete esinemine veevarustuses võib olla tõenäoline.

IV LISA

ÜLDSUSE TEAVITAMINE

Tarbijatele tehakse internetis kasutajasõbralikul ja nende vajadustega kohandatud viisil **või muude vahendite abil** kättesaadavaks järgmine teave:

- (1) asjaomase veekäitleja identifitseerimisandmed;
- (2) I lisa A, B ja C osas loetletud parameetrite seire kõige viimased tulemused, sealhulgas proovivõtusagedus [...] ning parameetrite artikli 5 kohaselt kehtestatud väärtused.
Seiretulemused ei tohi olla vanemad kui **üks aasta**:

[...]
- (3) **üldine teave** kohaldatud veetöötlemis- ja desinfitseerimisviiside **kohta**;
- (4) [...] parameetrite artikli 5 kohaselt kehtestatud väärtuste ületamise korral, ja kui pädevad asutused või muud asjaomased asutused peavad neid inimeste tervise kohalt oluliseks, teave potentsiaalse ohu kohta inimeste tervisele ning sellega seotud tervise- ja tarbimisnõuanded või link, mille kaudu on võimalik sellisele teabele juurde pääseda;
- (5) [...] [...] asjaomane **teave** veevarustusrisi hindamise kohta;

(5) teave järgmiste indikaatorparameetrite ja nendega seotud väärtuste kohta:

a) [...]

b) [...]

c) [...]

d) [...]

e) [...]

f) [...]

g) [...]

h) karedus;

i) mineraalid, vees lahustunud anioonid/katioonid:

[...]

[...]

- kaltsium Ca
- magneesium Mg
- kaalium K
- naatrium Na.

[...]

- (6) nõuanded tarbijale, sealhulgas selle kohta, kuidas vähendada veetarbimist **ja kuidas vältida seisuveest põhjustatud terviseriske;**

(7) väga suurte veekäitlejate puhul iga-aastane teave järgmise kohta:

- a) veesüsteemi üldine toimivus tõhususe seisukohast, sealhulgas **näiteks** lekkemäärad ja energiatarve tarnitud vee kuupmeetri kohta;

[...]

(8) **Põhjendatud taotluse korral antakse tarbijale punktides 1–5 esitatud teavet kas trükise kujul või [...] neile antakse juurdepääs punktis 2 ja 3 esitatud teavet käsitlevatele varasematele, kuni kümne aasta tagustele andmetele, kui need on kättesaadavad.**

V LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos hilisemate muudatustega
(viidatud artiklis 23)

Nõukogu direktiiv 98/83/EÜ (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32)	
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1)	ainult II lisa punkt 29
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 596/2009 (ELT L 188, 18.7.2009, lk 14)	ainult lisa punkt 2.2
Komisjoni direktiiv (EL) 2015/1787 (ELT L 260, 7.10.2015, lk 6)	

B osa

Liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtpäev

(viidatud artiklis 23)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev	
98/83/EÜ	25. detsember 2000	
(EL) 2015/1787	27. oktoober 2017	

VI LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 98/83/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2, sissejuhatav osa	Artikkel 2, sissejuhatav osa
Artikli 2 punktid 1 ja 2	Artikli 2 punktid 1 ja 2
-	Artikli 2 punktid 3–8
Artikli 3 lõike 1 sissejuhatav osa	Artikli 3 lõike 1 sissejuhatav osa
Artikli 3 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 3 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 3 lõiked 2 ja 3	Artikli 3 lõiked 2 ja 3
Artikli 4 lõike 1 sissejuhatav osa	Artikli 4 lõike 1 sissejuhatav osa
Artikli 4 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 4 lõike 1 punktid a ja b
Artikli 4 lõike 1 teine lõik	Artikli 4 lõike 1 punkt c
Artikli 4 lõige 2	Artikli 4 lõige 2
Artikli 5 lõiked 1 ja 2	Artikli 5 lõige 1
Artikli 5 lõige 3	Artikli 5 lõige 2
Artikli 6 lõike 1 punktid a–c	Artikli 6 punktid a–c
Artikli 6 lõike 1 punkt d	-
Artikli 6 lõige 2	-
Artikli 6 lõige 3	-
-	Artikkel 7
-	Artikkel 8
	Artikkel 9
-	Artikkel 10

Artikli 7 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 7 lõige 2	Artikli 11 lõike 2 sissejuhatav osa
-	Artikli 11 lõike 2 punktid a– c
Artikli 7 lõige 3	Artikli 11 lõige 3
Artikli 7 lõige 4	-
Artikli 7 lõike 5 punkt a	Artikli 11 lõike 4 sissejuhatav osa
Artikli 7 lõike 5 punkt b	Artikli 11 lõike 4 punkt a
Artikli 7 lõike 5 punkt c	Artikli 11 lõike 4 punkt b
Artikli 7 lõige 6	Artikli 11 lõige 5
Artikli 8 lõige 1	Artikli 12 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 12 lõike 2 esimene lõik
-	Artikli 12 lõike 2 teine lõik
Artikli 8 lõige 3	Artikli 12 lõike 3 esimene lõik
-	Artikli 12 lõike 3 teine lõik
-	Artikli 12 lõike 4 punktid a– c
Artikli 8 lõige 4	Artikli 12 lõige 5
Artikli 8, lõiked 5–7	-
Artikkel 9	-
Artikkel 10	-
-	Artikkel 13
-	Artikkel 14
-	Artikkel 15
-	Artikkel 16
-	Artikkel 17

Artikli 11 lõige 1	Artikli 18 lõike 1 esimene lõik
-	Artikli 18 lõike 1 teine lõik
Artikli 11 lõige 2	-
-	Artikli 18 lõige 2
-	Artikkel 19
Artikli 12 lõige 1	Artikli 20 lõige 1
Artikli 12 lõike 2 esimene lõik	Artikli 20 lõige 1
Artikli 12 lõike 2 teine lõik	-
Artikli 12 lõige 3	-
Artikkel 13	-
Artikkel 14	-
Artikkel 15	-
-	Artikkel 21
Artikli 17 lõiked 1 ja 2	Artikli 22 lõiked 1 ja 2
Artikli 16 lõige 1	Artikli 23 lõige 1
Artikli 16 lõige 2	-
	Artikli 23 lõige 2
Artikkel 18	Artikkel 24
Artikkel 19	Artikkel 25
I lisa A osa	I lisa A osa
I lisa B osa	I lisa B osa
I lisa C osa	-
-	I lisa C osa
II lisa A osa lõike 1 punktid a–c	II lisa A osa lõike 1 punktid a–c

II lisa A osa lõike 2 esimene lõik	II lisa A osa lõike 2 esimene lõik
-	II lisa A osa lõike 2 teine lõik ja tabel
II lisa A osa lõike 2 teine lõik	II lisa A osa lõike 2 kolmas lõik
II lisa A osa lõige 3	-
II lisa A osa lõige 4	II lisa A osa lõige 3
II lisa B osa lõige 1	-
II lisa B osa lõige 2	II lisa B osa lõige 1
II lisa B osa lõige 3	II lisa B osa lõige 2
II lisa C osa lõige 1	-
II lisa C osa lõige 2	II lisa C osa lõige 1
II lisa C osa lõige 3	-
II lisa C osa lõige 4	II lisa C osa lõige 2
II lisa C osa lõige 5	II lisa C osa lõige 3
-	II lisa C osa lõige 4
II lisa C osa lõige 6	-
II lisa D osa punktid 1–3	II lisa D osa punktid 1–3
III lisa esimene ja teine lõik	III lisa esimene ja teine lõik
III lisa A osa esimene ja teine lõik	-
III lisa A osa kolmanda lõigu punktid a–f	III lisa A osa kolmanda lõigu punktid a–h
III lisa B osa lõike 1 esimene lõik	III lisa B osa lõike 1 esimene lõik
III lisa B osa lõike 1 teine lõik	-

III lisa B osa lōike 1 kolmas lōik ja tabel 1	III lisa B osa lōike 1 teine lōik ja tabel 1
III lisa B osa lōige 1, tabel 2	-
III lisa B osa lōige 2	III lisa B osa lōige 2
IV lisa	-
V lisa	-
-	IV lisa
-	V lisa
-	VI lisa

VII LISA

ÜHTSE METOODIKA KEHTESTAMISE PÕHIMÕTTED

Materjalide rühmad

1 Orgaanilised materjalid

Orgaanilised materjalid võivad olla valmistatud üksnes positiivsetes nimekirjades olevatest lähteainetest ja üleüldiselt sellistest ainetest, mille puhul saab välistada, et see aine ja selle reaktsioonisaadused esinevad olmevees tasemel, mis ületab 0,1 µg/l, välja arvatud konkreetsete ainete puhul, mille suhtes on nende toksilisust arvesse võttes vaja kasutada rangemat väärtust. Asjakohasel juhul võib olmeveega kokkupuutuvate materjalide puhul kasutada korda, mis põhineb toiduga kokkupuutuvate materjalide puhul Euroopa tasandil juba kasutaval korral (lubatud ainete loetelu) (komisjoni määrus (EL) nr 10/2011, edaspidi 10/2011/EÜ). Komisjoni määruse (EL) nr 10/2011 ELi loetelu jääb orgaaniliste materjalide Euroopa positiivse nimekirja aluseks.

Orgaanilisi materjale kontrollitakse katsetega vastavalt tabelile 1 kooskõlas konkreetsete EN katsemeetoditega ning need peavad vastama nendes sätestatud nõuetele. Sel eesmärgil teisendatakse ainete migratsiooni katsete tulemused tasemeni, milleni nad eeldatavalt jõuavad kraanis.

2 Metallmaterjalid

Kasutada tohib üksnes käesoleva direktiivi kohases koostiste positiivses nimekirjas sisalduvaid metallmaterjale. Tuleb järgida Euroopa positiivses nimekirjas sätestatud piiranguid nende materjalide koostise, teatavates toodetes kasutamise ja nende toodete kasutamise kohta.

Koostisi kontrollitakse katsetega vastavalt tabelile 1 kooskõlas konkreetsete EN katsemeetoditega ning need peavad vastama nendes sätestatud nõuetele.

3 Sideained

Sideained on valmistatud koostisosadest (anorgaanilised või orgaanilised). Orgaanilised koostisosad on valmistatud lähteainetest. Olmeveega kokkupuutuva sideaineid võib valmistada üksnes nendest koostisosade liikidest, mis on esitatud Euroopa positiivses nimekirjas (heakskiidetud koostisosade nimekiri). Teatavad koostisosade liigid võivad olla valmistatud üksnes positiivsetes nimekirjades olevatest lähteainetest ning ainetest, mille puhul saab välistada, et need ained ja nende reaktsioonisaadused esinevad olmevees tasemel, mis ületab 0,1 µg/l. Teised koostisosade liigid peavad vastama asjakohastele Euroopa standarditele.

Sideaineid kontrollitakse katsetega vastavalt tabelile 1 kooskõlas konkreetsete EN katsemeetoditega ning need peavad vastama nendes sätestatud nõuetele. Sel eesmärgil teisendatakse ainete migratsiooni katsete tulemused tasemeni, milleni nad eeldatavalt jõuavad kraanis.

4 Emailid ja keraamilised materjalid

Olmeveega kokkupuutuvaid emaille ja keraamilisi materjale võib valmistada üksnes nendest lähteainete liikidest, mis on vastavalt käesolevale direktiivile esitatud Euroopa positiivses nimekirjas (heakskiidetud koostise nimekiri).

Nende materjalide koostises kasutatavaid metalloosid tuleb hinnata.

Emaille ja keraamilisi materjale kontrollitakse katsetega vastavalt tabelile 1 kooskõlas konkreetsete EN katsemeetoditega ning need peavad vastama nendes sätestatud nõuetele. Sel eesmärgil teisendatakse ainete migratsiooni katsete tulemused tasemeni, milleni nad eeldatavalt jõuavad kraanis.

5 Erandid vähemtähtsates ja kombineeritud komponentides kasutatud materjalide hindamises

Kombineeritud komponentide katsete, nõuete ja heakskiitmismenetluse kirjeldus, eelkõige vähemtähtsate komponentide, osade ja materjalide määratluse ja hindamise üksikasjad. Seetõttu näitab „vähemtähtis“ mõju suurust joogivee kvaliteedile, mis ei nõua täiemahulisi katseid.

Tabel 1. Materjalitüüpidega seotud katsed

Kriteeriumid	Orgaanilised (1)	Metallmaterjalid (2)	Sideained	Emailid ja keraamilised materjalid
Euroopa positiivsed nimekirjad				
Orgaaniliste materjalide lähteainete positiivsed nimekirjad	X	EOV	X	EOV
Heakskiidetud metallmaterjalide koostiste positiivsed nimekirjad	EOV	X	EOV	EOV
Sideainete heakskiidetud koostisosade nimekiri	EOV	EOV	X	EOV
Heakskiidetud emailide ja keraamiliste materjalide koostiste positiivne nimekiri	EOV	EOV	EOV	X

Organoleptilised hindamised				
Lõhn ja maitse	X	EOV	X	EOV
Värv ja hägusus	X	EOV	X	EOV
Üldised hügieenihindamised				
Orgaanilise süsiniku üldsisalduse leostumine	X	EOV	X	EOV
Pinnases sisalduvad jäägid (metallid)	EOV	X	EOV	EOV
Migratsioonikatsed				
Asjaomased joogiveedirektiivi parameetrid	X	X	X	X
Positiivse nimekirja ainete migratsiooni konkreetsed piirnormid	X	EOV	X (3)	EOV
Ootamatud ained (GCMS)	X	EOV	X (3)	EOV
Vastavus koostiste nimekirjale	EOV	X	EOV	X
Mikroobide tekke soodustamine	X	EOV	X (3)	EOV

EOV: ei ole vajalik

SML: migratsiooni konkreetsed piirnormid (tugineb 10 %-lisele jaotusfaktorile)

GCMS: gaaskromatograafia - massispektromeetria (sõelumismeetod)

- (1) Konkreetsed erandid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva lisa lõikega 5;**
- (2) Metallide puhul ei kasutata organoleptilist uuringut, sest üldiselt on teada, et kui joogiveedirektiivi piirnormid on täidetud, ei ole organoleptiliste probleemide tekkimine tõenäoline;**
- (3) Sõltub sellest, kas koostises on orgaanilisi aineid.**